

Nya Åland

19 DECEMBER 2007 NR 284 PRIS 1,20 €

Nu packar Erik ihop

SPORT. IFK Mariehamns mittback **Erik Sandvärn** tackar för sig och lämnar Åland i morgon. Efter fyra år på ön packar han ned många fina minnen bland sina tillhörigheter.
– Åland har överträffat våra förhoppningar, säger han.
Läs vad han och hans lagkamrater säger om beslutet på...

SIDAN 19

Vårdö-satsning på golf nytt projekt i debatten

NYHETER. Nu blir en planerad golfbana i Vårdö en joker i leken.

Flera ledamöter har i debatten i lagtinget hänvisat till en tredje skärgårdsbana vid sidan om de tidigare planerade banorna i Föglö och Brändö.

– Vi diskuterar med markägarna och pla-

nerar en bana, bekräftar turistföretagaren **Olof Salmi**.

Samtidigt har golfdebatten i lagtinget gått i stå. Ingen kompromissvilja syns, positionerna är låsta och skär rakt i genom flera av partierna. I dag blir det omröstning.

Igår kväll godkände Ålands golfklubbs

extra stämma enhälligt styrelsens finansieringsplan av driften. Näringslivets mycket starka ekonomiska stöd innebär att det bara är fördelar för klubben med Alandia golf, som projektet i Ämnäs nu har döpts till. Nya Åland visar idag banans ritning.

SIDORNA 5 OCH 10

Satte Åland på kartan. The National Geographic Magazine berättade utförligt om Åland och "the Ålanders" i sitt första nummer år 1935.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Jättereportage om Åland – anno 1935

REPORTAGE. "Where the Sailing Ship Survives" – Mariehamn är staden där segelfartyget överlever. Det berättade **Alan Villiers** i ett 28 sidor långt reportage i ansedda tidskriften The National Geographic Magazine 1935.
Han kom till Åland med barken Parma och

kaptenen ombord sade: "Det här är Mariehamn".

"Var?", det var A.J. Villiers första tanke.

Men ju mer han får se av den lilla staden och av Åland som helhet, desto mer förtjust blir han.

"Här av alla platser på jorden just nu, vilken timme som helst, dag som natt, vilken dag som helst på året kan du se besättningar från fullriggade skepp, från kapten och styrman till snickare och mässpojke", skriver han entusiastiskt.

SIDORNA 12-13

45 varor ingick i matkorgen som jämfördes prismässigt.
Foto: JONAS EDSVIK

Butikerna har prisjämförts

NYHETER. Konsumentverket har i samarbete med Länsstyrelsen på Åland undersökt de åländska affärerna. De har jämfört priserna på 45 varor i 18 olika butiker.

Resultatet visar att Sparhallen är Ålands billigaste butik, tätt följd av Kantarellen och F:ma Erik Mattsson. Dyraste butiken är Matkroken i Saltvik Kroklund. Vad gäller de olika varorna kostar mjölk nästan lika mycket i alla butiker. Grönsaker, ägg och korv varierar dock mycket i pris från ställe till ställe.

SIDORNA 14-15

Ljus framtid för Åland

NYHETER. Framtidsutsikterna för Åland är, trots en hel del orosmoln, de ljusaste i hela landet. Det konstaterar inrikesministeriet och kommunförbundet i sin regionbarometer för 2007. Den ekonomiska utvecklingen kommer att bli bäst på landsbygden, enligt den stora enkätundersökningen.

SIDAN 3

Snälla klappar gläder många

MILJÖ. I dag får du tips på många julklappar som är snälla mot miljön, som inte nödvändigtvis behöver kosta så mycket och som kan glädja fler än en mottagare. Eller vad sägs om en get till en fattig familj i Afrika, en säck cement till skolan i Dongobesh, Tanzania eller presentkort på städning?

SIDAN 2

Viking-affär för 750.000

NYHETER. Drygt 17.000 Viking Line-aktier bytte ägare förra veckan för 42 euro per styck. Aktierna har sålts via Nordea. Priset för köparen – eller köparna – var cirka 750.000 euro.

SIDAN 3

folk

7

Ålandstomten **Olle Strömberg**, som i går kom hem efter tio dagar i Hong Kong, uppmärksammades av åtta tv-stationer och lika många tidningar.

kultur

8

Boken om **Henrik Nylund** ger "upplevelsefyllda lässtunder i mörka vinterkvällar".

folk

17

Erik "Säljis" Ahlström är förbryllad. Ett gråsparvsspar häckar vid hans butik.

åland

24

Nu tar butiksägarna i med hårdhandskarna mot det ökande snatteriet.

Godmorgon!

Nya Åland

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

” Så vitt vi hittills vet är detta den enda planet i universum som har framkallat liv i all dess glans och variation.

MARK LYNAS i boken Sex grader - vår framtid på en varmare jord.

Gröna tips för smarta klappar

Ny skola. En bra julklapp är förnödenheter åt barnen i byn Dongobesh, Tanzania, så att de kan gå i skolan som Gottfrid Stenroos samlat ihop pengar till hemma på Åland. Man kan också köpa cement eller fönster till den del av skolan som byggs just nu. Foto: PRIVAT

Mariehamn fick kyrkans miljödiplom

■ Mariehamns församling får som första självständiga församling i Borgå stift kyrkans miljödiplom.

Diplomet beviljas en församling som har utvecklat sin verksamhet i allt mer miljövänlig riktning och samtidigt uppfyller vissa bestämda krav.

Mariehamn är den första församling som har utvecklat diplom i samarbete med stiftets miljöauditör **Henry Nygård**. Nygård har hjälpt till att göra upp ett fungerande miljösystem.

Att det fungerar i Mariehamn finns nu alltså svart på vill då församlingen i går beviljades ett av sammanlagt sex diplom till församlingar och samfälligheter i hela landet.

För att ha möjlighet att få diplom bör till exempel soporna sorteras och städmedlen vara miljövänliga.

Miljödiplomet, som är i kraft fyra år i taget, instiftades av Kyrkostyrelsen år 2001 som ett hjälpmedel för församlingarna. Det hjälper församlingarna att axla miljöansvaret inom all sin verksamhet, från begravningsplatser och skogar till kristen fostran och förkunelse.

– En arbetsgrupp för klimatförändring som kyrkostyrelsen tillsatte i augusti håller på att gå igenom diplomets krav ur klimatförändringens synvinkel. Det arbetet beräknas vara färdigt i slutet av mars 2008, skriver Kyrklig tidningstjänst i ett pressmeddelande.

Utöver Mariehamn fick Siikaisten seurakunta, Haukiputaan seurakunta och Taivalkosken seurakunta diplom och också de kyrkliga samfälligheterna i Vanda och i S:t Michel. (tt-s)

Nytt företag för naturen

■ Ankis tur och natur heter ett nytt företag som grundats. Bakom namnet står **Anki Johansson**, pensionerad biologilärare i Mariehamn.

Företaget ska arbeta med naturguidning, vandringar och kursverksamhet med fåglar som specialitet.

Get. Via kyrkans utlandshjälp kan du köpa en get till en fattig familj i Afrika. Geten på bilden är dock inte till salu – 2003 betade den på Festerby gård på Åland.

Foto: MAGNUS ANDERSSON

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Mycket att välja på för den som inte vill bidra till sakberget

Grubblar du på vad du ska köpa i julklapp åt mostern eller kusinen som redan har allt man kan behöva?

Då kan du välja en alternativ klapp. Agenda 21-kontoret, Ålands natur och miljö och Hållbart vardagsliv har samlat ihop några tips.

■ Plantera träd eller ge en get till en fattig familj via Kyrkans utlandshjälp (www.kua.fi).

■ Köp Rädda barnens chokladpralin till förmån för skolor i Nepal (finns på Rädda barnens kontor vid Norragatan).

■ Köp cementsäckar eller skolbänkar till byskolan i Dongobesh, Tanzania (säljs på Agenda 21-kontoret som delar lokal med Rädda barnen).

■ Köp mat åt 100 förskolebarn under en månad i Dongobesh-området (Agenda 21-kontoret).

■ Köp majs åt befolkningen i samma område (Agenda 21-kontoret)

■ Busskort till någon som bor på landet.

■ Motorvärmare.

■ Ekologiska och/eller rättvisemärkta matvaror som kaffe, te och choklad. Finns i både vanliga butiker och i Emmaus/fredsföreningens världsbutik (Köpmansgatan).

Presentkort på tjänster

■ Presentkort på Emmaus.

■ Presentkort på hyrfilm.

■ Presentkort på fönstertvätt, helgstädning, lagning av kläder samt på barnvaks- eller andra tjänster.

■ En bra bok från din egen bokhylla.

■ Presentkort på en fin upplevelse, till exempel utflykt/skidtur med picknick.

■ Medlemskap i en förening som värnar om miljön.

■ Bjud dina vänner på ekologisk middag.

■ Ge en fin, kanske ärvd, begagnad sak som har affektionsvärde för mottagaren.

Annat som du kan göra att spara in på julelkonsumtionen. Med hälften så många ljusstakar och stjärnor går det åt hälften så mycket energi. Sätt ljusdekorationerna på timer – strängt taget behöver ju inte stakarna och stjärnorna lysa på natten.

Satsa på en lokalt producerad julgran framom en gran i plast. Svenska naturskyddsföreningen och Råd & rön har miljögranskat julgranarna och kommit fram till att vanliga skogsgranar är bättre eftersom plastgranar innehåller PVC. Välj bort ädelgranen eftersom den dels har transporterats längre väg, dels kräver mer konstgödsel och bekämpningsmedel än vanliga vildvuxna granar.

Om du vill ha dekorationer i

trädgården, häng dem hellre på ett träd som växer där det står än på en lös utegran.

Gott nytt år!

2007 är året när den globala klimatförändringen och dess konsekvenser har lyfts fram. Den senaste delrapporten från den internationella klimatpanelen IPCC var en uppmaning att handla nu – vi har som mest tio år på oss att vända skutan, annars blir följderna förödande.

Också du kan dra ditt strå till stacken, manar Agenda 21-kontoret. Ge klimatsmarta nyårslöften!

■ Köp ett årsbusskort som trafikminister **Runar Karlsson**.

■ Tågluffa i Europa i stället för att flyga charter till Kanarieöarna.

■ Byt ut oljepannan till pellets.

■ Byt ut glödlamporna till lågen-ergilampor.

■ Konsumera mindre.

Klapptips

... UR HÄNDIGA KATALOGEN

33,-
(40,-)

ÅNG-STRYKJÄRN
Melissa 2200W

MATBEREDARE
Bosch MCM2004 450W
2 liter, 2 hastigheter,
står stadigt på sugfötter

72,-
(79,-)

FÖRÄV-SKILJARE

45,-
(60,-)

33,-
(51,-)

KABELVINDA Bårebo
20 m gummikabel,
max belastning 3500W
utrullad, för
utomhusbruk

22,-
(26,-)

RADIOKÅPA
Gard med AM/FM-
radio

28,-
(35,-)

VEDKORGS-SET 2 ST
Björn i rotting

8,50
(10,00)

PULKA Rocko-Race

BYGGVARUHUSET

BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING
KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG
TFN +28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 8-17,
TORS. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.ax

JULÖPPET: vardagar 8 - 19, lördag 9 - 15, söndag 11 - 15, JULAFTON 9 - 12

Thomas Holmström, styrelsemedlem i P24, har förhoppning om att medieplattformen ska säljas till fler intressenter nästa år. Foto: JONAS EDSVIK

200.000 euro i bidrag för paketerad tv

■Företaget P24 Media har av landskapet fått 200.000 euro i bidrag för att utveckla en medieplattform.

Thomas Holmström i P24 Medias styrelse säger att det handlar om att utveckla ett färdigt paket för den som vill börja med rörlig media på en regional marknad.

–I paketet ingår inte bara teknik och mjukvara utan också planer, format och mallar.

P24 Media har redan sin första kund på gång, nämligen Åland 24, som ägs av P24 och Nya Åland. Åland 24 gör tv-inslag på webben och för ip-tv. I början av nästa år är det tänkt att inslagen skall gå ut också över Smedsbole.

När konceptet är färdigt vågar Holmström inte säga något säkert om, men han berättar att man redan har diskussioner på gång med några intressenter som följer med det som görs nu. Förhoppningen är att man kan gå vidare med någon av dem redan nästa år.

Pengarna kommer till hälften från landskapet och till hälften från EU. 200.000 är det maximala beloppet för produktutveckling på en treårsperiod. (ht)

Sandells lön fastslagen

■**JOMALA.** Carolina Sandell utsågs den 11 december till vikarierande kommundirektör i Jomala.

I måndags beslöt kommunstyrelsen att fastställa Sandells lön till 5.200 euro per månad. Därutöver erhåller Sandell arvode för sammanträden utom den egentliga arbetstiden enligt arvodesstadgan och kommunens särskilda beslut.

Nuvarande kommundirektör **Harry Jansson** har 5289 euro i lön.

–I förhållande till andra kommundirektörer ligger Jomalas kommundirektörs lön mitt i raden. Den är inte särskilt hög med tanke på kommunens storlek, tycker Jansson. (ml)

Fortkörare dömd till böter

■En 22-årig man har dömts till 70 dagsböter, 1.330 euro, för att han den 1 september i år körde 145 km i timmen på 90-väg i Jomala Gottby och vägrade stanna på polisens tecken.

I förundersökningen bestred mannen brotten, men i tingsrätten medgav han.

Utsikterna för Åland de bästa i hela landet

Det sägs i ny, stor enkätundersökning

Framtidsutsikterna för Åland är, trots en hel del orosmoln, de ljusaste i hela landet.

Det konstaterar inrikesministeriet och kommunförbundet i sin regionbarometer för 2007.

Inte sedan våren 1998 har framtidsutsikterna för hela Ålands del varit så ljusa och förhoppningarna så positiva i som i årets regionbarometer.

Investeringsutvecklingen har varit svag i år men nästa år, tror man i barometern, kommer man i Mariehamn med omnejd att kunna se en långsam ökning av investeringarna inom alla branscher i samhället.

På andra platser på Åland kommer främst byggandet av bostäder att öka 2008 men också investeringarna inom handel och service kan öka. Bostadsproblemen minskar.

Endast svag

Den ekonomiska utvecklingen kommer att bli bäst på landsbygden.

I Mariehamn och närliggande kommuner blir ökningen av skatteinkomsterna endast svag men det handlar dock om en ökning.

Så långt det positiva i framtidsutsikterna, listan över de mörkare frågorna är lång.

Kommunernas behov av att ta lån ökar 2008. Eftersom få är villiga att höja skattören ökar även finansieringsproblemen.

Utreda fördelar

I regionbarometern konstaterar man att de åländska kommunerna förhåller sig ytterst försiktiga till att samarbeta med varandra. På Åland betonas i stället samarbetet mellan kommunerna och landskapsregeringen.

Investeringarna ökar. Investeringar i byggnadsbranschen kommer att öka på hela Åland förutspås det i inrikesministeriets och kommunförbundets regionbarometer. Så här såg det ut när första delen av I Tiden byggdes. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Kommunerna här är också synnerligen negativt inställda till sammanslagningar, det anser 70 procent av de som har svarat på enkäten.

Några sammanslagningar kommer därför inte att genomföras på de närmaste tre åren. Däremot tror man att kommunerna efter det är redo att börja utreda vilka fördelar eventuella

sammanslagningar kan få.

Då har man också fått uppleva i praktiken det som utgör de största orosmolnen inom utvecklingen.

Möjligheterna för åldringar att få vård blir sämre på hela Åland. Utanför Mariehamn ökar också problemen kring både barndagvården och hälsovården.

Dessutom förutspår man att arbetslösheten ökar i Mariehamn.

På landsbygden är de kommunala beslutsfattarna också oroad av frågor som rör den kommunala tekniken och här är tron på framtiden sämre än tidigare. De som har svarat på enkäten har inte varit så negativa sedan 2003.

Regionbarometern är enkätundersökning som görs av statistikcentralen på uppdrag av inrikesministeriet och Finlands kommunförbund.

Undersökningen riktar sig till den kommunala ledningen i alla 431 kommuner i Finland.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Vikingaktien sålde bra veckan före bokslutet

Drygt 17.000 Viking Line-aktier bytte ägare förra veckan för 42 euro per styck. Någon storaffär kan man ändå inte tala om trots att potten var större än vanligt när det gäller Viking.

Aktierna har sålts via Nord-ea. Priset för köparen – eller köparna – var cirka 750.000 euro.

Men mot bakgrunden av antalet aktier i Viking Line – 10,8 miljoner stycken – så är affären ganska liten. Den motsvarar bara ungefär 0,1 procent av aktiestocken. Om köpet hade gjorts innan aktiespliten för några år sedan hade affären motsvarat två gamla aktier. Å andra sidan är affären rätt stor om man ser

till aktieomsättningen i vanliga fall, mellan 100 och 1.000 per dag.

Att affären gjordes just nu kan ha att göra med att bokslutskommunikén för 2007 ges ut i dag. Rederiet har kommit med ett par positiva vinstvarningar – alltså berättat att det går bättre än väntat – och värsta konkurrenten Silja, numera Tallink Silja, har råkat ut för olika bakslag.

– Och när Viking Line går ut och säger att det går bättre så tas det nog på allvar. Man vet att dom inte brukar överdriva, säger en person med kännedom om branschen.

Dubblad kurs

Under det här året har börskursen för Vikingaktien fördubblats rätt obemärkt. Som

Dubbelt upp. Vikingaktiens kurs har i det närmaste fördubblats på ett år, från 22 till 42 euro. Grafen har hämtats från Kauppalehtis nätsida.

grafen här invid visar låg kursen på ungefär 22 euro per styck i början av 2007. Sedan dess har den gått stadigt uppåt till 42 euro där den legat en tid redan.

Men 42 euro är inget rekord. För några år sedan låg

aktien ännu högre.

■ 1996 låg kursen på 19 euro.

■ 1997, -98 och -99 steg den. 1999 var kursen cirka 50 euro.

■ 2001 var den nere i 19 euro.

■ Från 2002 fram till sommaren 2007 gick kursen upp från 19 till 26 euro när den började skjuta i höjden. Sedan oktober har den legat ungefär på dagens nivå.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Små utbyggnader för Lemland

Gång- och cykelväg. Lemland ska satsa på att bygga en gång- och cykelväg från Söderby café till Kea market.

Foto: JONAS EDSVIK

Överskott nästa år, men inte tillräckligt stort

Budgeten för Lemland nästa år ser stabil ut. Den största förändringen under behandlingen var att grundskolan fick 26.000 euro mer för att eleverna blir fler.

Kommundirektör **Mikael Smeds** säger att både nämnder och personal har gjort ett bra arbete med budgeten. Några stora nya satsningar ingår inte, däremot en mängd mindre i form av utbyggnad av vatten, avlopp och vägar.

Debatten går som bäst het om Ålands miljöservice Mise och de avgifter som uppbärs. Lemland hör inte till Mise och reglerar taxorna själv. För nästa år blir det ett minus på omkring 14.000 euro. Kostnaderna ligger på 121.000 och inkomsterna på 107.000 euro, en minskning från 122.000 i budgetförslaget till följd av att renhållningstaxan har justerats.

En av de större planerade investeringarna i budgeten är daghemmet i Söderby, men där händer inget nytt nu efter att landskapsregeringen, mot lagtingets beslut, har sagt nej till landskapsandelar för projektet.

Pengar finns för trafikleder som Norråkersvägen drygt 15.000, etapp två av Prästgården 40.000, Bocknäs vägen 25.000 med flera. Och så bygger kommunen en gång- och cykelväg från Söderby café till Kea market.

– På landskapets väg, påpekar Smeds.

Eftersom landskapet inte bygger gc-vägen så gör kommunen det, eftersom man anser att den är nödvändig med tanke på trafiksäkerheten.

Och Haddnäs vägen skall ytbeläggas för 59.000 euro, för att nämna några av projekten.

Vatten och avlopp

Vattenledningsnätet byggs till Bockholm i Granboda, Kop-

näs, längs Smedje gränd och till Hästskär. Avlopp byggs på Granö, en satsning som pågår flera år, i norra Hellesby pågår också en rätt stor satsning.

I Söderby byggs en biovärmecentral för totalt 86.500 euro. Den skall värma upp alla kommunala fastigheter i Söderby som skolan biblioteket, Sveagården, brandkårens hus med flera men möjligen också någon annan större fastighet.

Totalt handlar investeringarna om 750.000 euro i nettokostnader för kommunen.

Måste spara mer

I budgeten för nästa år får Lemland ett överskott på drygt 300.000 euro. Det kan verka betryggande, men Smeds säger att det inte räcker.

– Det nya systemet med landskapsandelar betyder att landskapet inte längre betalar bidrag för investeringar. Vi

måste alltså själva lägga undan pengar för investeringarna.

För att behålla dagens nivå på investeringarna borde Lemland enligt Smeds ha ett överskott på 400.000–500.000 euro.

– Det har sagts att det nya

systemet ger kommunerna mer pengar, men i slutändan blir det i stort sett plus minus noll.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Lemland kan närma sig Mise

■LEMLAND. Lemland är nu en av fyra kommuner på Åland som inte är med i kommunförbundet för Ålands miljöservice. Men så är det inte tänkt att förbli.

– Debatten verkar mycket gå ut på för och emot Mise. Så är det inte med Lemland, säger kommundirektör **Mikael Smeds**.

– Lemland går med när det känns tryggt. När vi kan vara med till samma pris som vi betalar i dag och servicen är minst lika bra.

Exakt hur kostnaderna ser

ut i Lemland jämfört med Mise kan Smeds inte säga på rak arm, eftersom servicen ser så olika ut.

Fullmäktige i Lemland diskuterade vid mötet förra veckan överlåtelse av aktier i Ålands problemavfall på Mise. Kommunen har tidigare sagt nej till att överföra sina egna Äpab-aktier på Mise.

Nu meddelade man att kommunen inte kommer att lösa in aktier som landskapet och andra kommuner överför på Mise i och med att Äpab uppgår i Mise. (ht)

Budgeten klubbad

■FÖGLÖ. Kommunfullmäktige klubbade Föglös budget för år 2008 utan större förändringar vid sitt senaste möte.

– Vi är väldigt nöjda med budgeten, där alla nämnder har hållit sig inom ramarna, säger kommundirektör **Niklas Eriksson**.

Under punkten avgiftstaxorna konstaterades att största bekymret är att vatten- och avloppstaxorna ännu bara täcker 60-70 procent av kostnaderna.

– Avloppet byggs nu ut med sista etappen, medan vi planerar att bygga ut vattnet mer, så för att det inte ska bli väldigt dyrt är det viktigt att så många som möjligt ansluter sig, säger Niklas Eriksson.

Fullmäktige diskuterade även eftisverksamheten och kom fram till att barnen skulle husera i skolan, inte på Vikingaborg, måndag-torsdag och på dagiset Myran på fredagarna.

Under året gavs Byggnads- och tekniska nämnden i uppdrag att utreda intresset för kolonilotter i Degerby. Lotterna finns med i byggnadsplanen. (ab)

Fraktfartygsbas får uppdrag i Åbo

■Fraktfartygsföreningens vd **Olof Widén** har fått ett förtroendeuppdrag inom sjöfartsutbildningen i Åbo. Widén utsågs den 14 december till ordförande i delegationen för sjöfartsbranschen för utbildningsprogrammet sjöfart vid Yrkeshögskolan Sydväst i Åbo.

Widén, som också är vice-ordförande i Ålands Sjömansskolas direktion, skriver i ett pressmeddelande att han ser uppdraget som mycket intressant.

– Sydväst sjöfart är en skola där varje sjökaptens- och sjöingenjör studerande har ett personligt skräddarsytt utbildningsprogram. Detta möjliggör i praktiken ett varvande av arbete och studier inom ramen för fartygens avlösnings-system, konstaterar han. (tt-s)

Bostadsområde planeras i Övernäs

■Då stadsplanenämnden sammanträdde i måndags kväll beslutade man att stadsarkitektkontoret skall utarbeta ett utkast till stadsplan för Övernäs by. Det är fråga om ett planerat bostadsområde vilket enligt förslaget omfattar 12 egenahemstomter och 30 småhus-tomter, samt en allmän tomt.

Innan beslutet fattas om att uppföra bostadsområdet skall några saker vidare undersökas. Bland annat måste man ta ställning till om det bör finnas en allmän tomt, och var denna i så fall skall placeras. Man måste då också besluta för vilket ändamål den eventuella tomten är bäst lämpad. Olika förslag finns, bland annat om ett nytt daghem, alternativt ett serviceboende).

Stadsplanenämnden återkommer till saken i januari månad. Tills dess arbetar stadsarkitektkontoret vidare på utkastet för bostadsområdet. (It)

■Eckerö församling har beviljats ett utvecklingsunderstöd på 45 000 euro för den gemensamma C-kantors-tjänsten i Eckerö och Hammarland. Understödet beviljades av kyrkostyrelsen och är fördelat på fyra år.

Trafiksäkerhetsplan i Jomala

Kommunstyrelsen i Jomala bereder som bäst ett initiativ som Sture Skogberg lämnat in. Skogberg föreslår att styrelsen skall ge byggnadstekniska nämnden i uppdrag att utarbeta en heltäckande trafiksäkerhetsplan för hela Jomala kommun.

Kommunstyrelsen tog upp initiativet vid ett möte i måndags och skriver följande i protokollet.

– Planen bör beakta behovet av gc- leder, tunnlar för den lätta trafiken, väg- eller gatubelysningar vid trafikfarliga övergångsställen, behovet

av hastighetsbegränsningar med mera. Av planen bör också framgå vilka åtgärder som är lämpliga vid svåra avfarter från huvudvägarna, till exempel avfarten från landsväg 1 till Kungsö.

– Vidare bör framgå hur skyltningen vid skolorna och de olika barndaghemmen skall utformas samt hur trafiken intill skolorna skall ordnas. Likaså måste en allmän policy ingå i trafikplanen om förfaringsättet när olika trafik hinder i syfte att sänka farten skall placeras ut på kommunens vägar. Trafiksäkerhetsplanen bör utarbetas i samförstånd med landskaps-

regeringens trafikavdelning i syfte att åstadkomma en trafiksäkrare kommun.

Centrumbyar

Landskapsregeringen har i en skrivelse framfört följande till Jomala kommun:

– Eftersom ett antal trafikanter framkommit med oroande åsikter om den lätta trafikens säkerhet i centrumbyarna Prästgården, Dalkarby och Möckelby i Jomala kommun beslöt landskapsregeringen efterhöra Jomala kommunstrafiksäkerhetsplanering i dessa byar.

Eftersom kommunen redan bereder initiativet rörande

Jomalaväg. Jomala kommun skall få en trafiksäkerhetsplan. I den skall det bland annat framgå hur skyltningen vid skolor och barndaghem skall ordnas.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

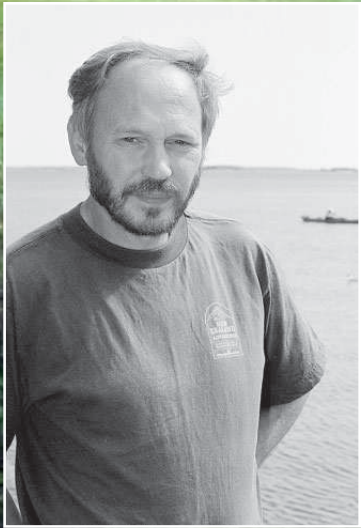
trafiksäkerheten beslutade styrelsen på mötet i måndags att meddela landskapsregeringen att arbetet med att ta fram en heltäckande trafiksäkerhetsplan för hela Jomala

kommun pågår och att man därför bara antecknar sig skrivelsen till kännedom.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

I Vårdö planeras ny golfbana

I lagtinget är positionerna om golfsatsningen i Godby/Ämnäs fortsatt låsta

Golfplaner. I flera år har turistföretagaren Olof Salmi (infälld) och några medintressenter i det tysta planerat att bygga en golfbana i Vårdö. Planer som nu börjar ta form, och man nöjer sig med ett 30-procentigt samhällsstöd. Bilden föreställer banan i Kastelholm. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

I Vårdö planeras en ny golfbana för fullt, en satsning som skall klara sig med ett 30-procentigt samhällsstöd.

Samtidigt kunde inga förändringar i golfbanefrågan noteras när lagtinget andra dagen i rad debatterade nästa års budget.

Om ingen ledamot blir omvänd i sista stund, blir det ingen golfbana i Godby/Ämnäs, i alla fall inte med det aktuella upplägget att landskapet bygger banan med egna pengar och sedan arrenderar ut den till Ålands golfklubb.

Flera ledamöter hänvisade i debatten till ett nytt golfprojekt, där intressenterna bygger banan i egen regi och dessutom nöjer sig med det enligt EU tillåtna 30-procentiga samhällsstödet.

Avslöjar inte

Liberalernas **Raija-Liisa Eklöw** nämnde i debatten ett nytt privat projekt.

– Det finns intressenter som är beredda att för 30 procent i samhällsstöd bygga anläggningar, så varför betala 100 procent, undrade hon.

Men hon vill inte avslöja vilka dessa intressenter är. Vad som sägs i lagtingets utskott, i det här fallet finansutskottet, är inte offentligt.

Vårdö nämns

Men en ny satsning på golf i en tredje skärgårdskommun, vid sidan av Brändö och Föglö, nämns i debatten. Också Vårdö nämns vid

namn, och eftersom turistföretagaren **Olof Salmi**, vid Sandösunds camping, finns med bland de som hörts av utskottet, är de inte svårt att dra slutsatsen var den nya banan planeras.

– Vi har banan under planering och diskuterar med markägare, bekräftar Olof Salmi.

Privat finansiering

Han har andra finansierare med sig i projektet, men vill inte gå in på några detaljer just nu.

– Vi nöjer oss i alla fall med det 30-procentiga stödet, privat finansiering hör till min ideologi. Det åländska samhället har heller inte resurser att satsa hur mycket som helst.

Att projektet blir lönsamt utgår han ifrån.

– Vi håller på och kalkylerar, men utan lönsamhet får man heller inga medfinansierare.

Logi ingår

I konceptet ingår också logi på Vårdö.

– Ja, det handlar ju om campingen det. Inte skall alla golfgäster pendla till Arkipelag.

Olof Salmi tror att han i början av nästa år kan berätta mer om golfprojektet i Vårdö.

Golffråga avgörs

Hur det går med golfprojektet i Godby/Ämnäs avgörs alltså idag då lagtinget röstar om nästa års budget. Där ingår 3,5 miljoner euro av sammanlagt 5,3 som land-

skapet föreslås satsa i bygget av banan.

Som Nyan kunde berätta i går är högst 14 av 30 ledamöter för golfsatsningen med nuvarande upplägg. Det behövs bara att en ledamot tänker om, eller lägger ner sin röst, för att satsningen skall gå igenom med hjälp av talman **Roger Nordlunds** (c) ja-röst.

Debatten gick stundtals het i går, här följer några uttalanden:

”Det är näringslivets sak att satsa och samhällets att stöda till en del. Det blir en ny tidsålder om finansutskottets skrivning går igenom”. **Fredrik Karlström** (ob) i brandtal mot projektet.

”Vi kan inte av rent nyliberala skäl låta bli att ta viktiga beslut för samhället.” **Torbjörn Eliasson** (c) går i svaromål för satsningen.

”Jag tycker inte samhället skall bygga en motorbana för 10-15 miljoner och arrendera ut den till motorklubben eller någon annan att driva”. **Fredrik Karlström** (ob) igen.

”När jag fick se markbytesavtalen började problemen för mig och den sista oöverkomliga droppen var det 100-procentiga stödet”. **Gun Carlson** (c) förklarar sin kövändning efter att ha stött den ursprungliga golfsatsningen i **Grelsby** i början av 2000-talet.

tern nu byter fot i den principiella frågan om finansieringen av den.” **Roger Jansson** (fs) är kritisk mot centern.

”Jag ifrågasätter om 5,3 miljoner räcker för att finansiera hela banan, när en arbetsgrupp talar om 8 miljoner. Vi måste få en ålandsvilg bana och inte en dålig sak som kostar mer och mer i efterhand.” **Raija-Liisa Eklöw** (lib) ifrågasätter kalkylen.

”Se på Las Vegas som började byggas mitt ute i öknen för 100 år sedan och som nu är en blomstrande succé, inte var det staten som byggde hotellen”. (Nej det var maffian, reds anm.) **Fredrik Karlström** (ob) hyllar privat entreprenörskap.

”Om vi tackar ja tackar vi också ja till 3,2 miljoner euro från näringslivet som ger en kasse pengar till golfen mot att vi bygger en golfbana.” **En ensam Åke Mattsson** i det liberala lägret.

”När beslut om en golfbanesatsning i Grelsby togs 1999 var centerns **Anders Eriksson** näringsminister, **Roger Nordlund** finansminister, och **Gun Carlson** och **Anders Englund** också ministrar.” En påminnelse från **Roger Jansson** (fs) var centern stod i golffrågan från början.

”I Sverige har man ett stort uppland med eget folk och då är det mer intressant kommersiellt att satsa, på Åland måste vi vara mer socialistiska.” **Roger Jansson** förklarar hur en landskapsbyggd golfbana går ihop med de frisinnades ideologi.

”Det är ett spännande paradigmskifte när FS och socialdemokraterna går samman om egen beskattning och samtidigt bakom en specialiserad golfbana.” En notering av **Olof Erland** (lib).

”Om finansutskottet funnit en privat intressent, trots att alla letat med ljus och lykta i 8-10 år, så lägg då de pappren på bordet innan omröstningen i morgon. Självklart skall de få uttala sig inför Ålands folk, som är beredda att bygga en högklassig bana som lockar starkare kunder än Kastelholmsbanan”. **Roger Jansson** (fs) kräver klara besked.

”Liberalerna säger att det är för golf, men stöder inte projektet i Godby/Ämnäs. Vad är man då för? Några alternativ har vi inte hört.” **Barbro Sundback** (s) är konfunderad.

”Jag slutade spela golf för 30 år sedan. Jag tyckte det var omodernt.” **En bekännelse av Olof Erland** (lib).

”Något 100-procentigt sam-

hällsstöd är det absolut inte, utan en samhällsfinansiering som ger avkastning på några procent. Det viktiga är att satsningen har stora samhällsekonomiska effekter. Vi har följt alla EU-principer till punkt och pricka” **Torbjörn Eliasson** (c) råtar ut frågetecknen.

”Förlåt, men jag måste säga att i början av 80-talet här i lagtinget, fanns en äldre upplaga Salmén som den gången stod på barriaderna för golfbana.” **Roger Jansson** (fs) påminner **Jan Salmén** (c) vad fadern **Olof** stod för.

”Jag var för banan i Kastelholm då och är det fortfarande, men upplägget på den här banan är bland det sämsta jag sett. Vi hade varit igång redan om man inte tövlat så länge.” **Jan Salmén** (c) låter sig inte blidkas.

”Om golfen genererar så mycket pengar, varför skall vi i samhället gå in och satsa på det helt och hållet? Ska vi också satsa på kryssningstrafik?” **En undran av Anders Englund** (c).

”Vår ordförande sa att vi står på utslagsplatsen. Bästa lagtingskolleger, slå till nu! Det blir en lång och skön drive som ni inte kommer att ångra.” **Torbjörn Eliasson** (c) i ett sista försök att få majoritet för golfbanan.

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

ISAK

Dop

Mira Nathalie Alexandra Salmén-Sköld döptes lördagen den 15 december i Brännkyrka kyrka i Stockholm. Hon är dotter till Linda Alexander Salmén från Åland och Karl Olle Sköld. Familjen är bosatt i Stockholm.

Gratulerar 50 år

LISELOTTE HENRIKSSON

Namn: Liselotte Yvonne Henriksson, född Rosti.
Född: den 23 december 1957 i Mariehamn.
Bor: på Björkvägen i Mariehamn.
Yrke: primärskötare.
Intressen: släktforsning och historisk litteratur och att pyssla om familjens djur, häst, hund och katt.
Familj: maken **Mats-Rune**, döttrarna **Linda Marie** med sambo **Jesper Svanfelt**, **Sandra** med sambo **Sammy Ejder**, samt **Jenny** med sambo **Emil Cederlöf**.
Födelsedagen: firas med öppet hus på födelsedagen på lördag den 23 december i hemmet från klockan 14.00 och framåt.

■ **Sjölunds laser och massage** har registrerats som nytt företag i Mariehamn av **Mathias Kjell Anders Sjölund**. Inom företaget ska han ägna sig åt massageterapeutiska behandlingar och produktförsäljning. (ab)

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning på min födelsedag

undanbedes
vänligen

Siri Lindgrén

TACK

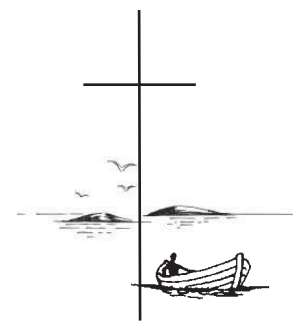
Ett hjärtevarmt

TACK

till er alla som uppvaktade mig i samband med min födelsedag

Yvonne Eliasson

DÖDA

Vår käre

Johan Elmer Pettersson

* 8.1.1920 Föglö
† 8.12.2007 Föglö

*Vinden har mojnät
havet lagt sig till ro.
Ekan är tom.
Roddaren gått till vila*

Anita och Anders
Anne-May och Sture
Jan-Erik och Nina

*Stilla Du somnade in ifrån världen
Soliga minnen Du lämnar kvar*

Barnbarn och barnbarnsbarn

Jordfästningen sker i stillhet

Gratulerar 50 år

SIV FOGELSTRÖM

Namn: Siv Fogelström.
Född: den 24 december 1957 i Jomala.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: lärare, vikarierar nu som skolföreståndare i Föglö grundskola.
Familj: döttrarna **Frida** och **Hanna**.
Intressen: hästar, läsning, film, umgås med vänner mm mm.
Födelsedagen: firas på juldagen och annandagen för familj och närmaste vänner. Fest i sommar.

Gratulerar 70 år

MARJA-LIISA TETRI

Namn: Eeva Marja-Liisa Tetri-Öberg, född Tetri.
Född: den 25 december 1937.
Bor: i Kumlingeby.
Födelsedagen: firas inte.

Nya examina från Högskolan

■ Sammanlagt så har 43 personer fått ut sin examen från högskolan på Åland i år. Nu i december har 19 personer utexaminerats inom sjöfarts-, maskinteknik-, företagsekonomi- och vårdprogrammen. Dessa är:
Maskinteknik: Systemvetare YH Gunnar Löfström, systemvetare YH Victor Rincón de Luis.
Sjökapten YH: Forss Johnny, Lindqvist Fredrik, Ordén Peter, Rosenkvist Andreas.
Företagsekonomi -04: Magdalena Granberg, Satu Silvennoinen.
Vård-04: Tomas Ek, Ulrika Elfberg, Frida Halvorsen, Cindy Lindholm, Erika Lindqvist, Ulrika Mattsson, Linda-Jennifer Sedighi, Tina Sommarlund, Alexandra Strandell, Pia Uggelberg-Ölander.
Vård-03: Karl-William Rundberg.

Döda

ALBIN SARLING

Söndagen den 16 december avled **Albin Johannes Sarling** i Finström Torrbolstad. Han var född den 31 januari 1934 i Finström Vestanträsk och änkan sedan några år tillbaka efter **Mirjam**.

Efter arbete under ett par vintrar i Sverige blev Albin Sarling jordbrukare i Torrbolstad och långt upp i åren var han flitig på gården med grönsaksodling.

I slutet av 1950-talet uppförde han sitt första hus och med åren blev det åtskilliga husbyggen. Ända upp i 70-årsåldern var han aktiv som byggare. Hur många hus och sommarstugor det blev sammanlagt är omöjligt att räkna samman. Det har också blivit en del större byggnader, bland annat byggde han Idrottshallen i Godby. Då hade han som mest sju anställda.

Fiske och båtliv var han främsta fritidintressen. Genom åren har det blivit en hel del fotboll därtill. Redan i Tjudö skola var han med och vann skolkuppen och 1959 tilldelades han guldbollen. Inom fyra år fick tre av bröderna Sarling guldbollen.

Albin Sarling var i familjen omtyckt som en snäll far och farfar, speciellt barnbarnet Lisa låg honom nära hjärtat.

För ett par år sedan drabbades han av sjukdom. men han fick somna in i stillhet i sitt hem.

Sörjande är sonen **Frank** med sambo **Marie** och barnbarnet **Lisa** samt döttrarna **Marianne** med familj och **Margite** med familj samt syskonen.

MARCUS DAHLÉN

Den 13 december avled hastigt **Marcus Johan Dahlén** från Vårdö Vargata i Egypten.

Marcus Dahlén var född den 16 mars 1968 i Eckerö, där han också växte upp.

Närmast sörjande är dottern **Siri**, hustru **Ansti**, bonusbarnen **Jenny** och **Janina**, mor **Johanna** samt bröderna **Roland**, **Christian** och **Nikolaj**.

Miranda, 2 år, har fått en lillebror. Pojken föddes den 17 december kl 03.45. Han var 48 cm lång och vägde 2.890 gram. Föräldrar är Anne-Lena Sjölund och Rhodri Williams. Familjen bor i Finström Pålssböle.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ny på Åland

Denne pojke, en fartfylld grabb, föddes den 10 december. Han var 51 cm lång och vägde 3.550 gram. Föräldrar är Hanna Söderlund och Björn Blomroos i Mariehamn.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ungdomslogga har tagits fram

■ – Skunk har efter mycket funderande tagit fram en logga. Det meddelar föreningen i ett pressmeddelande.

Processen att ta fram loggan har varit lång och föreningen har tagit hjälp av flera olika personer.

– Till slut kom styrelsen fram till att låta **Maja Sundblom** som sitter i Skunks styrelse arbeta fram förslag, då vi hade svårt att förmedla till utomstående vad vi ville att loggan skulle utstråla och förmedla, skriver de.

Sundblom arbetade fram några varianter och styrelsen beslöt att välja en som ”synliggör hur

Skunk, Intresseorganisationen för ungdomar i skärgården, har tagit fram en ny logga.

skärgårdsungdomar sitter på sina öar med vågor runt fötterna, att ungdomar är de som bär upp Skunk och att Skunk är de som stärker gemenskapen mellan skärgården och ungdomarna som bor där”. (ml)

OBS! Det händer

ONSDAG 19.12 JULMARKNAD

■ ■ **Jomala Ulfsby källarkrog kl 16.00-20.00.** ”Julsmak”. Mat och konsthantverk.

MUSIK

■ ■ **Vårdö Strömsgården kl 14.00.** Kvarnbo Lions bjuder på underhållning.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.

■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Mattias Nygren.

TORSdag 20.12 GENTLEMANNATRÄFF

■ ■ **Lumparland Kapellhagen kl 13.00.** Gentleman-naträff.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Mattias Nygren.

Kom ihåg

■ ■ **Fornföreningen Fibula:** Medlemsmöte onsdag 19.12 på Boogården kl 19.00. Diskussionen berör näst års verksamhet och gästbud. Alla välkomna.

■ ■ **Haraldsby marthaförening:** Möte torsdag 20.12 kl 19.00 hos Elin Lundberg.

■ ■ **Vårt Hjärta:** Nya deltagare ryms med i föreningens subventionerade, hjärtvänliga gymnastik, måndagar kl 14-15 på Medis med Mia Vartiainen. Gymnastiken mixas också vid behov med ”stolgympa”. Planerad vårterminst-art måndag 7.1. Anmäl senast den 20.12 till Annette tel 14 195, 0457 524 3798.

■ ■ **Vårt Hjärta:** De ledda hjärt-rundepromenaderna tar paus och startar igen söndag 13.01 2008, som tidigare från Baltichallen och Rökkas, kl 11.00.

■ ■ **Vårt Hjärta:** Kom ihåg att lösa ut din vinst i det stora lotteriet från Handicampen, öppet kl 9-15. Om du har några frågor ring Annette 0457 524 3798.

■ ■ **ÅBSK:** Match Show 2008 19 januari. Sista anmälningsdag för matgäster och utst.hundar 21 december. Se vidare info i Bladet nr 3 eller ring Gudrun tel 38 325.

Tomten i kinesiskt blixtljus

Tomtar i Hongkong. Olle Strömberg är nummer fem från vänster i övre raden.

Foto: PRIVAT

Ålandstomten har tillsammans med sina kolleger fått enorm uppmärksamhet under sitt besök i Hong Kong.

Mediauppbådet blev större än då ostindiefararen Göteborg besökte den kinesiska miljonstaden.

I början av månaden avreste Ålandstomten, alias **Olle Strömberg** från Sund, tillsammans med en svensk tomte-delegation till Hong Kong.

Under tio dagars tid har tomtarna i delegationen arrangerat workshops för barn

och de har bjudit på risgrynsgröt. De har haft ett eget postkontor där man kunnat lämna in sin önskelista, pröva den gammeldags grå tomtekostymen eller fotografera sig tillsammans med tomtetar och tomtemor.

De har också valt ut den som skall representera Hong Kong i den årliga tävlingen om Årets tomte som hålls i Gällivare i norra Sverige.

I nyheterna

Men framför allt har tomtarna fått vara i blixtluset. Mediauppbådet har, enligt

tomtarna, varit större än då ostindiefararen Göteborg anlöpte Hong Kong

Åtta TV-stationer och lika många tidningar har bevakat delegationens besök och det blev både inslag i nyheterna och omslagsbilder på tidsskrifter.

– Mediauppbådet likar ingenting, säger Olle Strömberg, som kom hem till Åland i går.

Vad var det roligaste under resan?

– Det finns så många aspekter och intryck och mycket som var fint. Men det roli-

gaste var kanske nog att få träffa alla dessa tusentals människor och dessutom skaka hand med dem.

Blev det inte hett i en tomtedräkten?

– Nej, dräkten består av flera lager som i själva verket håller värmen ute. Det var mellan 20 och 29 grader varmt.

Får du alls pusta ut nu?

– Inte mycket före julafton som ju är den stora dagen... Men det är fint att vara hemma igen!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Vad vill du höra? Nu röstar vi om olika varianter av julevangeliet.
Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Bibelröstning förlängs en dag

■Möjligheten att vara med och rösta fram "rätt" översättning av julevangeliet, den gamla eller den nya, har förlängts med en dag. I julrushen insåg vi att det behövs lite extra tid för allting.

Fredag klockan 12.00 går tiden ut för messomröstningen och samma stopptid gäller för vykort.

Den som vill vara med och rösta med mess skickar ett sms till numret **173 520** med texten:

rösta (mellanslag) jul (mellanslag) nya eller gamla.

Vykort skickas till Nya Åland, Bibelfrågan, PB 21, 22 101 Mariehamn.

Resultatet presenteras i lördagens tidning, den sista inför julen.

Den text som får flest röster läses vid den julbön i S:t Görans kyrka i Mariehamn som börjar 14.30 på julafton, måndag. Mer om texterna finns i Nya Åland av den 18 december. (ka-f)

■**Gapab ab** heter ett företag som registrerats i Lemland. Bolagets verksamhetsområde är att bedriva postorderhantering inom naturläkemedels-

branschen och kosttillskott. Bolaget kan äga och handla med aktier, värdepapper, fastigheter samt bedriva agenturverksamhet. (ab)

God Jul & Gott Nytt År
till alla mina kunder och samarbetspartners

Innehavare: Bjarne Jansson
F:ma HOLGER KARLSSON
Tel. 0457 0229 620

IFK Mariehamns julkalender 2007

Lucka 17: 1948, 420, 2621, 375, 839, julsinka 2940
Lucka 18: 132, 2122, 718, 2952, 2418, julsinka 878
Lucka 19: 1505, 325, 1321, 927, 939, radio 830
Lucka 20: 1171, 1605, 922, 1529, 672, presentkort 921
Lucka 21: 2430, 445, 1865, 1683, 915, klockradio 1080.
Lucka 22: 97, 395, 2935, 803, 1313, tårta 1499
Lucka 23: 2881, 1993, 895, 2246, 935, radio 1148
Lucka 24: 2000, 721, 1522, 311, 1738, resa 1530

MATHIS
Hallen

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

ÅHS företags- och personalhälsovård

önskar
kunder och samarbetspartners

God Jul och Gott Nytt År
samt tackar för Gott samarbete det gångna året.

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer
God Jul & Gott Nytt År

RESTAURANGBÅT MANNECHAI
Tel. 16 727

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer riktigt

God Jul & Gott Nytt År

SÖDERMANS BILPLÅT
Servicegatan 24, tel 16 365

Vi vill önska alla våra kunder och samarbetspartners

God Jul & Gott Nytt År!

Åkeri Söderström & Karlsson Ab
Lumparlands Kross & Grus Ab

Vi vill önska alla våra kunder och affärsbekanta

God jul & Gott Nytt År!

genom en inbetalning till Östersjöfonden.

FÖRETAGSBYRÅN

God Jul och ett Gott Nytt Jämlikhets-år 2008!

Veronica Larpes-Papadopolou
Ålands Diskrimineringsombudsman

Vi önskar våra kunder

God Jul & Gott Nytt År!

RAFAELS **RAFAELS**
BETONG

Grusförsäljningen och betongstationen
stängd 22.12-07 – 1.1-08

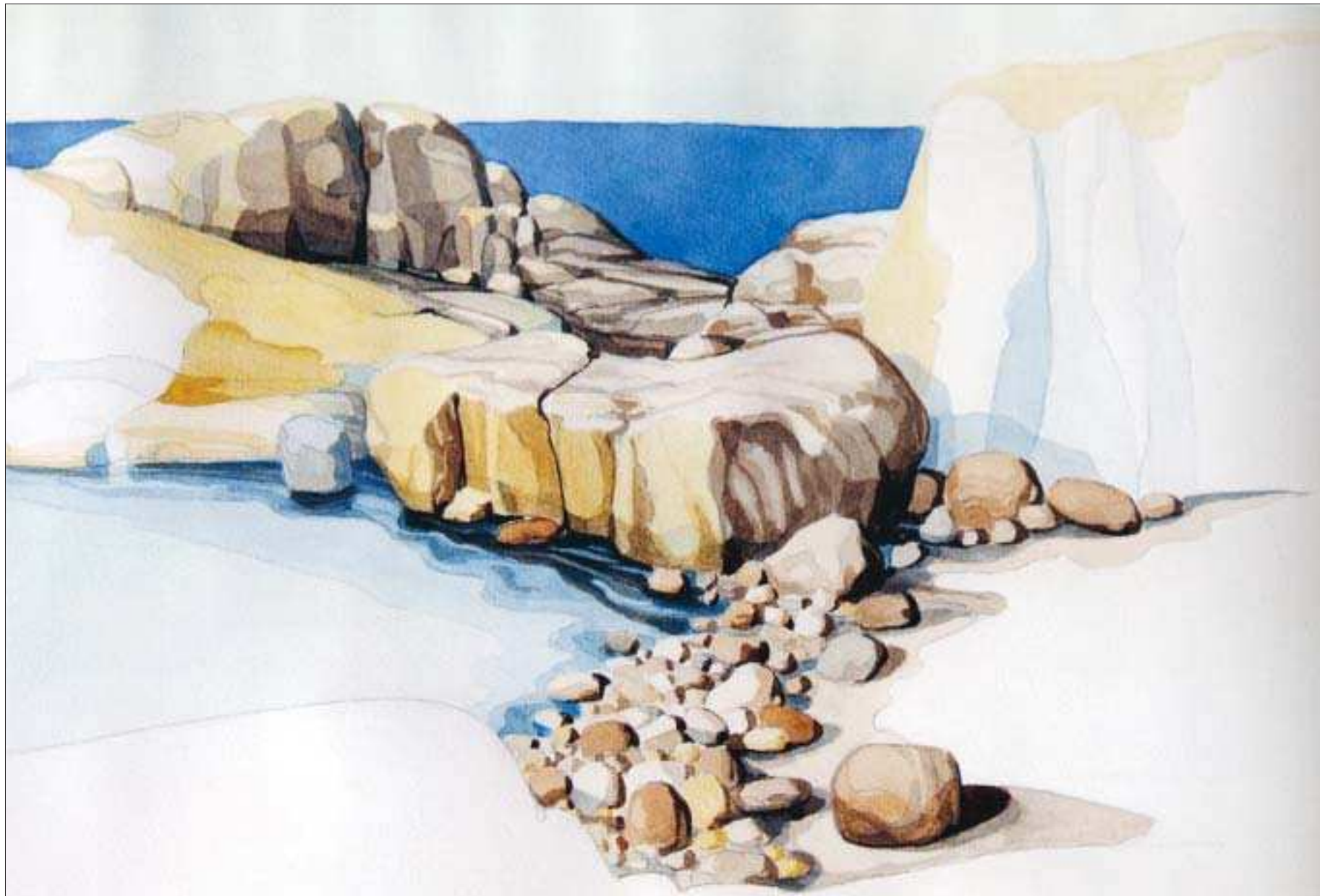

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Kvantiteten är det inget fel på.

JONAS THENTE i DN om den svenska romanhösten

Skärgård. Utterskär på en akvarell från 1977, en av de målningar som ingår i boken.

”Påsk” är titeln på den här målningen av Nanna Sjöström som ingår i Akvarellen.

Nanna Sjöström

uppmärksammas i en artikel i det senaste numret av Akvarellen, organ för Nordiska akvarellsällskapet. Det är tidningens redaktör **Jacqueline Stare** som skriver om Sjöström och hennes akvarellkonst. Hon skriver också att Nanna Sjöström i dag hör till ”Ålands och Finlands etablerade och väl kända grafiker”. Artikeln illustreras av akvareller och arbeten i blandteknik av Sjöström. □

Kent Danielssons

bok ”Balladen om Bel Ols” recenserar av **Bror Rönnholm** i Åbo Underrättelser som menar att boken bekräftar och förstärker bilden av Danielsson som författare ”med högst egen profil i vårt litterära landskap”. Rönnholm skriver också: ”För mig framstår den som en av pärlorna i en rätt mager finlandssvensk bokhöst, en bok att både sluka och vistas i.” □

Vokalensemblen Flera Röster

är omslagsbild på det senaste numret av Resonans som utges av Finlands svenska sång- och musikförbund. Inne i tidningen berättar **Helena Forsgård** i en artikel om gruppen och deras aktuella skivutgivning.

Tidskriften noterar också i en osignerad notis den åländska kompositören **Jack Mattssons** bortgång. □

Nordiska kulturfonden

stöder evenemanget Bokdagar i Dalsland 2008 med 100.000 danska kronor. Dalslands litteraturförening har arrangerat årliga bokdagar i västra Sverige i sju års tid. Nästa år ingår bland annat en nordisk novellfestival.

Nordiska kulturfonden stöder också den svenska dokumentärfilmsfestivalen Tempo, som riktar sig till unga filmare, med 75.000 kronor. □

Barbro Teir blir

ny vd för Söderströms förlag efter **Marianne Bargum** som går i pension i vår. Teir är för närvarande chefredaktör för Hufvudstadsbladets veckomagasin Volt och ställföreträdande ansvarig utgivare för Hbl. □

Litteratur

Ny bok

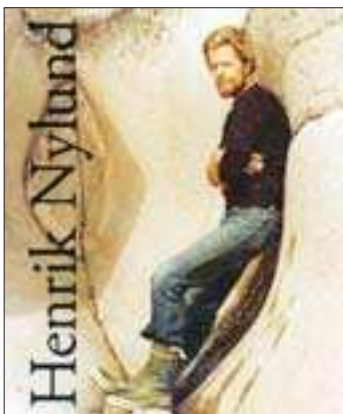
”Henrik Nylund 1945-1982
Elsjäl i åländskt kulturliv”,
redaktör Eva Nyberg. Föglö
hembildsförening 2007.
Rikt illustrerad, 132 s.

Henrik Nylund från Föglö var en skicklig konstnär och en mångsidig kulturarbetare. Han hade också duktiga och mångkunniga vänner. Vänner som nu skrivit och utformat en vacker och ömsint minnesbok om honom.

Henrik Nylund levde mellan åren 1945 och 1982, och hann inte ens fylla 37. Tack vare minnesboken får vi alla flera pusselbitar till en mer helgjuten bild av Henrik, - vi som just och just hann träffa honom, som kanske minns honom lite grann på avstånd: Javisst, det var han som målade så fina tavlor, det var han som var inblandad i de där underbara revyerna som man hörde talas om i början av 80-talet och som en hel del fastlänningar faktiskt kom sig för att åka till Föglö och titta på. Han som satt i lagtinget ett tag och som med kraft engagerade sig för tryckfriheten när tidningen Åland sparkade sin chefredaktör den där måndagseftermiddagen i maj för länge sedan.

Skratta och gråta

När man läser syster **Britas** text om sin omtänksamma bror, eller **Christer Erikssons** dråpliga skildring av hur det gick till när Viking Sally fick

sin Henrik Nylund-utsmyckning, eller när man läser **Holger Sundbloms** teaterminnen med Henrik i centrum vill man ömsom skratta och ömsom gråta.

Så roligt de hade tillsammans och så mycket kreativitet som flödade, så mycket Henrik betydde för så många!

Konsten i bilder

Eva Nyberg, som varit redaktör för boken skriver i förordet att avsikten från början var att presentera Henriks konstproduktion mer eller mindre komplett, men det visade sig vara en övermäktigt uppgift. Så mycket hann han producera att det inte fanns en chans.

Men boken är rikt illustrerad med utmärkta bilder av Henriks konst: tuschteckningar, akvareller, oljemålningar. Flera av hans humoristiska pennteckningar för Nya Åland finns också med.

Eva Nyberg inleder boken med att skissera Henriks liv från barndomen i Björnsboda till sjuksängen i Åbo. Hennes

avsnitt är illustrerat med flera fotografier ur familjealbumet och en hel del bilder av Henriks konst. Hans konstnärliga verksamhet kommenteras i en bildspäckad artikel av **Mariika Hausen**. Andra texter är av **Valdemar Nyman** som engagerade sig i Henriks konst, **Lisbet Eriksson** och **Mirjam Öhberg** som samarbetade med Henrik i politiken har bidragit med var sitt avsnitt, det gör också **Benita Laanti-Helander** som upplevde tidningskrisen inifrån och **Kurt Simons** som lärde känna Henrik i konstföreningen.

Lässtunder

Boken har en lättillgänglig utformning och kan räcka till många upplevelsefyllda lässtunder, särskilt nu i mörka vinterkvällar. En bok att ta fram och försjunka i om och om igen.

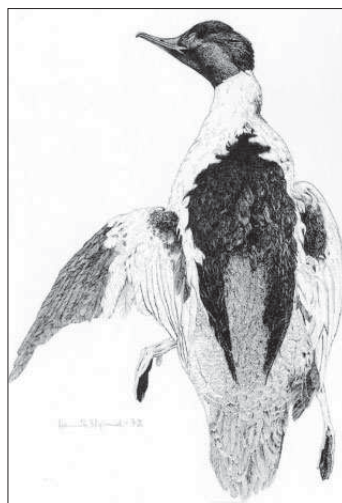
SIV EKSTRÖM

Akvarell. ”Vattenhimmel”, en akvarell från 1981.

Bitsk. Som karikatyrtecknare kunde Henrik Nylund ibland vara bitsk. Här ett av hans inlägg.

Teckning. Storskrake, en tuschteckning från 1972.

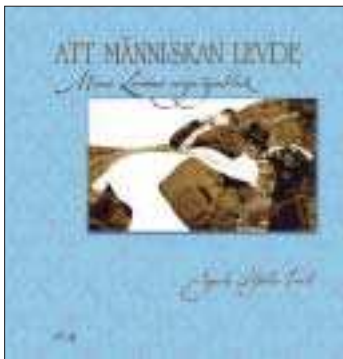
Ateljé. Henrik Nylund i sin ateljé, en vindskammare på Södergårds. Bilden ur boken är tagen av Gerhard Holmström.

Maria Larssons eviga ögonblick

Litteratur

Ny bok.

Agneta Ulfäter Troell: "Att människan levde – Maria Larssons eviga ögonblick". PQR-kultur 2007, 364 sidor, illustrerad.

En släktkrönika, kan det verkligen vara något om man inte är släkt? Svaret på frågan beror naturligtvis på vad man är ute efter, vad man förväntar sig. **Agneta Ulfäter Troells** bok "Att människan levde" hör till dem som vem som helst kan ha utbyte av, även om framställningen emellanåt känns lite väl omständig och detaljrik.

Boken är ett exempel på vad man kan åstadkomma om man tillräckligt envist gräver där man står – för att använda det uttryck som **Sven Lindqvist** myntade på sjuttioalet. I nästan allt, hos alla människor, finns en historia, en berättelse.

Vann en kamera

Agneta Ulfäter Troell snubblade över sin berättelse när hon på åttiotalet skulle göra en liten film till sin pappas åttiöårsdag och sökte upp en kusin till pappan i Göteborg. **Maja Öman** hette hon. När Agneta Ulfäter Troell intervjuat henne och just skulle gå nämnde hon i förbigående att hennes mor, **Maria Larsson**, år 1900 hade vunnit en kamera på ett lotteri.

En arbetarkvinna som vinner en kamera år 1900! Och hon sålde den inte, utan behöll den och använde den. Plötsligt fanns den ingång som alltid behövs om någon vill skriva en bra berättelse.

Nära i tiden

Med Maria som utgångspunkt väver Agneta Ulfäter Troell en berättelse som för dagens läsare i välfärdssamhället återkallar en tid som är mycket olik vår trots att den egentligen ligger väldigt

nära, bara någon generation bort.

Maria gifter sig med **Sigfrid Larsson**, diversearbetare och åkare, och får sju barn. Sigfrid är vacker och rolig, men super för mycket innan han nyktrar till och bygger en IOGT-lokal för en nykterhetsloge på vänsterkanten.

Kring första världskriget är det svåra tider med brist på det mesta. Men allt var inte elände. Ljusa stunder växlar med mörka och det går också att finna en hel del humor i skildringen.

Rikt illustrerad är boken också med svartvita bilder, både sådana som Maria Larsson i tiden tog med sin priskamera och bilder ur arkiv.

Blir också film

Parallellt med bokprojektet har Agneta Ulfäter Troells make **Jan Troell** arbetat med en film som vid det här laget torde börja närma sig sin fullbordan. I de ledande rollerna finns, som Nyan tidigare har berättat, kända skådespelare som **Mikael Persbrandt**, **Maria Lundqvist**, **Ann Petré**, **Jesper Cristensen**, **Amanda Ooms** och **Maria Heiskanen**.

Filmen får sin premiär hösten 2008 och jag skulle tro att den som läser boken gärna också går och ser filmen.

För PQR är det ännu en viktig inmutning att få förtroendet att ge ut en "icke-åländsk" bok som denna.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ofog vid församlingshem

Anställda vid Jomala församling har tröttnat på den skadegörelse som på senaste tiden utförts i och kring det nya församlingshemmet i Prestgårdensby.

För ett par veckor sedan krossades en stor ruta på fönstret mot kyrkan, det vill säga den stora glasmålningen. Händelsen är polis-anmälld.

– Den ruta som skadades var dock inte målad, säger ekonom **Ola Gottberg**. Men nu ska vi byta till krosssäkert glas, vilket innebär att det tar tid innan en ny ruta är på plats.

Förvånade

Före dess, i slutet av sommaren, sparkades två utelampor sönder och en ruta i kyrkan krossades.

– Vi är förvånade att sådan här skadegörelse görs i Jomala. Men vi tror knappast att det som hänt är någon slags protest mot vår verksamhet. Det är nog snarare ren skadegörelse.

Inbrottslarm

Delvis på grund av det in-

Drabbat av ofog. Glas har krossats och utelampor har sparkats sönder vid Jomala nya församlingshem. Nu installeras inbrottslarm. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

träffade har ett inbrottslås installerats i församlingshemmet till en kostnad av 1.500 euro.

– Men antagligen hade vi ändå behövt larmet i huset

småningom, säger Ola Gottberg.

Ett lås på en servicebyggnad byts också ut för närvarande. Orsaken till det är att det gamla låset var av enkel

modell och flera nycklar miss-tänktes ha blivit kvar hos tidigare anställda.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Plan för evakuering på Gullåsen

Fuktproblemen vid Gullåsen är en av de frågor som tas upp då styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård sammanträder på torsdag.

Redan tidigare under hösten har det konstaterats vara dålig inomhusluft på avdelningen. Den dåliga luften knyts huvudsakligen till fuktskador i golvmattorna, samt till bristande ventiler.

Vid styrelsens förra möte beslutades att en plan för patient- och personalplanering skulle utarbetas inför en kommande evakuering. Detta har nu gjorts.

Enligt den preliminära

planen skall avdelningen Övergårds stängas så snart ersättande utrymmen har ordnats. Enligt nuvarande förslag på evakuering så kommer man att skapa 16 platser för att ersätta de nuvarande 28 platserna. Detta innebär alltså att kapaciteten minskar med 12 platser fram till dess att Övergårds sanerats.

Den analys av inomhusluften som utförts av Statens tekniska forskningsinstitut vid Gullåsen visar att luften i alla fall inte innehöll några onormala koncentrationer av vare sig flyktiga organiska föreningar, formaldehyd eller ammoniak. (It)

Gullåsen-avdelning. Så här såg det ut på Övergårds i början av november när fuktskadorna konstaterades. Foto: JONAS EDSVIK

SPARHALLEN – NÄR PRISET ÄR VIKTIGT!

JULBLOMMOR...

SPARhallen
AMARYLLIS
12,89/st

SPARhallen
JULSTJÄRNA
17,69/st

SPARhallen
HYACINT
3,99/st

...OCH MYCKET BILLIGT JULGOTT!

JULLIMPA 500 gram	Ålandsbagarn ...	2,19/st
ÄRTER 600 gram	Oolannin	0,77/påse
PRINSKORV	Dahlmans	8,23/kg
BOLLOST 800 gram	Edamer	5,72/st

Öppet: vardagar 8-20, lördagar och söndagar 10-18

SPARhallen

Alandia golf. Med sjön och banan i det nordvästra hörnet som ett skyltfönster mot Godbyvägen planeras Alandia golf som, om politikerna säger nej i dag, kanske aldrig kommer längre än till denna ritning.

Bild: ÅLANDS GOLFKLUBB

Ämnäsbanan blev Alandia golf

Golfklubben är ännu optimistisk

Det starka finansiella stöd som det åländska näringslivet är redo att ge till Ålands golfklubb för driften av en ny bana i Ämnäs innebär att projektet, om det blir av, inte kommer att medföra några ekonomiska risker för klubben.

Ett enigt medlemsmöte beslöt därför i går att ge styrelsen fullmakt att fortsätta förhandlingarna för att Alandia golf, som banan nu har döpts till, förverkligas.

Alandiablagen är namnsponsor för hela golfprojektet i Ämnäs och i går på dagen undertecknades ett avtal om att banan, om den förverkligas, döps till Alandia golf.

– Vi har finansieringen från näringslivet klar och projektet medför inte några risker för golfklubbens existens, sade klubbens ordförande **Dick Lundqvist** på

Klubbhus. Golfklubben presenterade i går också ritningen på klubbhuset som planeras på Alandia golf. Bild: ÅLANDS GOLFKLUBB

medlemsmötet i Mariehamn i går.

Han betonade också att man i budgetramarna inte har tagit i beaktande något annat än säkra beräkningar.

Till elitidrottare

Det framgick att Viking Line, Eckerökoncernen och Ålandsbanken är guldspansorer och tillsammans med Alandiablagen garanterar de sponsorpengar för hälften av de sammanlagt drygt tre miljoner som behövs för att golfklubben kan driva Alandia golf. 18 andra företag och privatpersoner står för sponsoreringen av den

andra hälften av summan.

Styrelsen listade på mötet också fördelarna med den planerade banan.

– Den ger framför allt åländska ungdomar möjlighet att utvecklas till elitidrottare inom golfen. Det kan de inte i dag eftersom de nuvarande banorna är för korta, konstaterade klubbens verksamhetsledare **Kjell Hansson**.

Gav fullmakt

– Banan erbjuder högsta möjliga kvalitet och större variation på en mycket naturskön plats och ökar därför Ålands attraktionsvärde

som golfnation, var andra argument för banan som Hansson lade fram.

Detta räckte för att de cirka 50 medlemmar som fanns på plats enhälligt skulle ge styrelsen fullmakt att gå vidare med projektet.

Någon oro för att Alandia golf inte skulle bli bra för klubben uttrycktes överhuvudtaget inte men däremot desto större oro för att lagtinget i dag skall säga nej till byggandet av hela banan. I så fall faller hela projektet.

Negativ signal

På mötet konstaterades att Alandia golfs betydelse är stor bland annat för nya Ålandsfärjan och Alandica som båda skall fyllas med hjälp av lockande attraktioner. Minst lika viktig är banan för flera småföretagare på landsbygden.

– Ett nej i lagtinget är en negativ signal till hela turismnäringen, det är ett nej till så många.

Fakta/De sponsorerar Alandia golf

Namnsponsor

Alandiablagen.

Guldspansorer

Viking Line, Eckerökoncernen och Ålandsbanken.

Silversponsorer

Wiklöfkoncernen och ett företag som fortfarande är hemligt.

Bronssponsorer

Nordea, Rundbergs bil & service, Paf, Åland hotels, Maridea & Strax ax, Koff, Dick Lundqvist, Sven-Erik Holmberg, Sture Carlsson, Johan Dahlman.

Övriga

Havsvidden, Air Åland, Bomans stugor, Godby kongresshotell, Mariehamns tryckeri, Ålands idrottscenter.

– Nej-sågarna glömmer också att banan skulle betyda skatteintäkter till både landskapet och kommunerna, påpekade affärsmannen **Lennart Isaksson**.

St Andrews

Man undrade också vad vissa politikerns motvilja baserar sig på eftersom banan är projekterad enligt EUs normer. De basutredningar

och ritningar som behövs är gjorda och finansieringen av driften alltså också klar.

– Världens mest berömda golfbana, St Andrews i Skottland, är samhällsägda liksom flera andra brittiska banor. Då kan väl landskapsregeringen också äga en!

JULKLAPPSTIPS!
Presentkort
från Rundbergs Bil & Service Ab

Amaryllis
6,70€

Hyacint
1,25€

Vi håller öppet jul- och nyårshelgen:

Julafton	9-15
Juldagen	13-22
Annandagen	9-24
Nyårsafton	7-20
Nyårsdagen	13-22

Vi önskar alla våra kunder
God Jul & Gott Nytt År
genom en inbetalning till Ålands Barncancerfond

Rundbergs Bil & Service Ab
Strandgatan 1 B, tel. 15 222
www.rundbergs.com

PUNEH oriental

Gott på julbordet!

1 Virgin Delights olika kanderade nötter	11€
2 Afternoon Delights	6,40€
3 Honungsvåfflor	3,20€
4 Dadlar hackade, torkade 250 gr	3,95€
5 Makademianötter 100 gr	4,95€
6 Surkörsbär med kärnor, surt, 200 gr	3,20€
7 Frö Mix 300 gr, pinjenötter, solros-pumpaströn, melonkärnor, passar till sallader och müsli	5,50€
8 Puneh Mix 200 gr	5,00€
tranbär, blåbär, mullbär, pumpa-solrosfrö, melonkärnor	
9 Tropixal Mix 150 gr Naturella frukter från fjärran östern	2,70€
10 Rött Vitt Mix 100 gr, tranbär, kokosbitar	2,50€
11 Lyx Mix 160 gr tranbär, blåbär, jordgubbar, pistage	5,00€

GLÖM EJ DE FÄRSKA DADLARN!
Smaka först – handla sen...

Vi önskar alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Torggatan 9 tfn 22 543
Julöppet fr.o.m. 13/12:
vard. 9.00-20.00, lör-sön 10-16
23/12 10.00-20.00

Hjärtligt välkomna!

Årets julklapp

Vill du ge en gåva som blir uppskattad året runt? Då har vi den perfekta julklappen för dig, en

PRENUMERATION

på Nya Åland

En gåvoprenumeration kostar 142€ för ett helt år. Vill du betala i två rater kostar det 75€ / gång. Normalpris 189€/år. Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland. Fyll i kupongen, e-posta prenumeration@nyan.ax eller ring 23 444!

Nya Åland
☆☆☆

Jag har Nyankortet och vill ge bort en uppskattad julklapp:

NYA ÅLAND under ett helt år för endast 142€

☐ 1 rat 142€
☐ 2 rater 75€

Tidningen ska till:

Adress:

Postadress:

Telefon:

Underskrift:

Sänd presentkort och faktura till:

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon:

Underskrift:

Nya Åland
☆☆☆
bjuder på portot

Nya Åland
Svarsförsändelse
Avtal 22100/41
22103 Mariehamn

Kyrkan i Jomala. I dessa skjul brukade ålänningarna ha sina hästar när de besökte kyrkan. När Villiers besökte Åland var det dock bilar och cyklar som gällde.

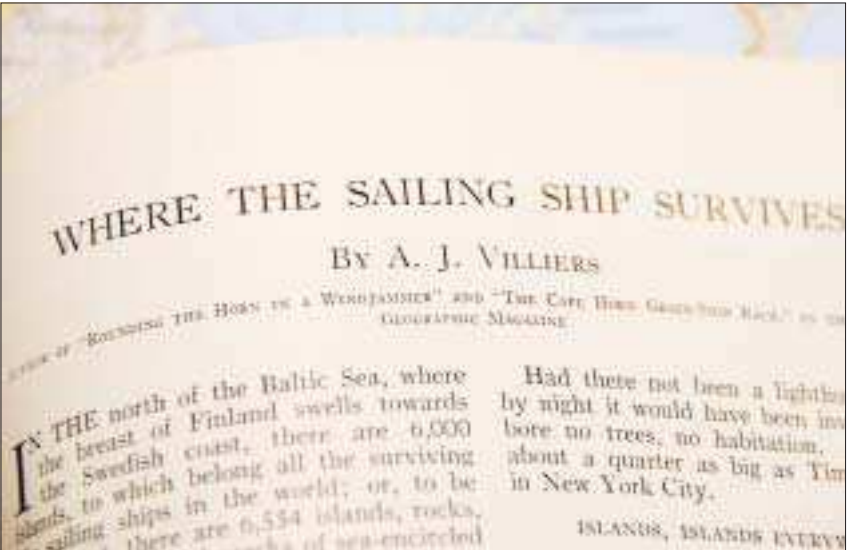

Utsikten densamma. Även då var utsikten slående från Badhusberget. Skillnaden är att man 1935 kunde räkna de närmsta husen på en hand.

Åland fascinerade v

För 72 år sedan kunde prenumeranter av tidningen The National Geographic Magazine jorden runt läsa om Åland och hur vi levde här.

A.J. Villiers beskriver först Åland som ingenting för att senare berätta om sötdoftande tallar och vackra åkrar.

Omfattande. Reportaget om Åland omfattar 28 välillustrerade sidor. Ett gediget National Geographic-arbete.

År 1935 gjordes Åland (lite mer) känt genom en stor artikel med rubriken "Where the Sailing Ship Survives" i januarinumret av The National Geographic Magazine.

Där får läsaren följa med A.J. Villiers på en resa till Mariehamn, en stad han fått till kännedom 1921 genom att han i staden Port Adelaide i Australien sett en fyrmastad bark med namnet "Mariechen – Mariehamn". Dock var det först 1933 som han fick se vår stad för första gången då han reste hit med skeppet Parma som legat på torrdock i Köpenhamn.

Mariehamn är ingenting

När de väl började nå hamnen så sade kaptenen: "Det här är Mariehamn". "Var?" är A.J. Villiers första tanke.

Han beskriver det som att det inte fanns någonting förutom en kaj med en liten ångbåt som var målad vit och en tysk liten skeppsbåt med hakkorsflaggan vajande i vinden. När han kommit iland och funnit Esplanaden, som då var huvudgatan, var han imponerad.

Han skriver att det var otroligt vackert och att det borde finnas flera städer som denna. I artikeln berättas det ingående om de åländska skeppen och hur sjöfartsnäringen fungerade, med allt ifrån Kapten Troberg som bekostade S:t Görans kyrka. Den pensionerade kaptenen bodde i ett hus med vita träväggar och de stora fönstren tronade upp mot Esplanaden, berättar Villiers.

Redarkungen Gustaf Erikson som bland annat ägde skeppen Pommern, Parma, Pamir och Passat och många till, nämns också som en stor affärsman.

ALAN JOHN VILLIER

- Kapten Alan John Villiers föddes 23 september 1903 i Melbourne, Australien.
- Vid 15 års ålder gav han sig ut på havet första gången.
- Är författare till 25 böcker.
- Förutom kapten och författare var han fotograf samt äventyrare.
- A.J. Villiers avled 3 mars 1982.

"Bredhöftade kvinnor"

Han kallar ålänningarna för "Ålanders" i den engelska texten och att vikingablodet fortfarande rinner i våra ådror.

Turismen var viktig redan då och fritt översatt skriver A.J. Villiers så här: "I ena ändan av Esplanaden finns stadshotellet, Societetshuset, där besökarna bor när de kommer från Sverige. Ibland såg jag dem på gatan, bredhöftade kvinnor i baddräkt. Jag fick förklarat för mig att affärslivet på sommaren gick bra, svenskar kom över som i svärmar. Det var bra för staden men invånarna verkade inte gilla dem överdrivet mycket."

Det verkar kanske som om läget inte förändrats alltför mycket under de drygt 70 år som gått.

Villiers fortsätter med att tycka att ålänningarna är tysta människor och att det tar lång tid komma de in på livet. Den lilla tidningen på orten utkommer två gånger i veckan och ofta är det notiser om unga pojkar som försvunnit till havs, noterar skribenten.

Artikelförfattaren hann också med en rundtur på Åland och även där kan man

se att turistattraktionerna inte förändrats.

Han blir visad ruinerna av Kastelholms slott och fängelsehålan där den svenska kungen var fängslad.

Han kör genom landsbygden där han betraktar väderkvarnar och ståtliga kyrkor, han ser äldre kvinnor slita på åkarna tills han hamnar bland resterna av Bomarsund.

Det visar sig att Töftöfärjan fanns redan då, eller i alla fall en föregångare till den, eftersom han tar en färja över till Vårdö där han ser flickor i folkdräkt dansa kring midsommarstången och det sjungs svenska sånger, dock inte några finska.

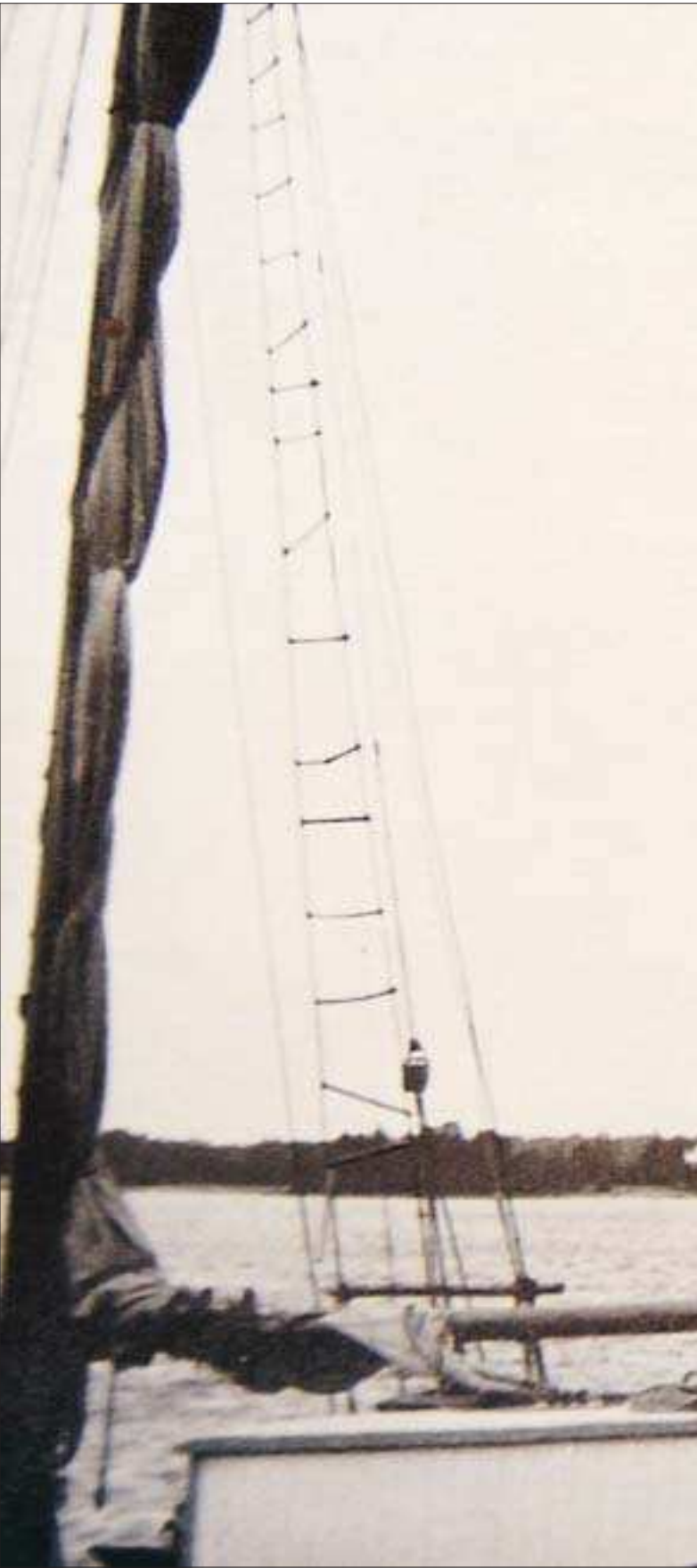
I artikeln visas många bilder på olika skepp men också på människor som arbetar och hur Åland såg ut då. På det stora hela beskrivs vi som en ö med stora skeppstraditioner och som ett hårt arbetande folk.

Känslan av ett paradys

"Här av alla platser på jorden just nu, vilken timme som helst, dag som natt, vilken dag som helst på året kan du se besättningar från fullriggade skepp, från kapten och styrman till snickare och mäs-pojke".

I tonen av hans berättelse finns känslan av att Åland är ett paradys på sitt eget sätt och vi måste väl medge, även om det passerat över 70 år, att han har fullständigt rätt om vår ö.

TOMAS HENRIKSSON
FOTO: GUSTAV HEURLIN
(där inget annat anges)

Ovanlig syn. Under det långa och eleganta bogsprötet på L´Avenir, 20 sådana här skepp ligga samtidigt i den lilla hamnen. Orden, i fri översättning.

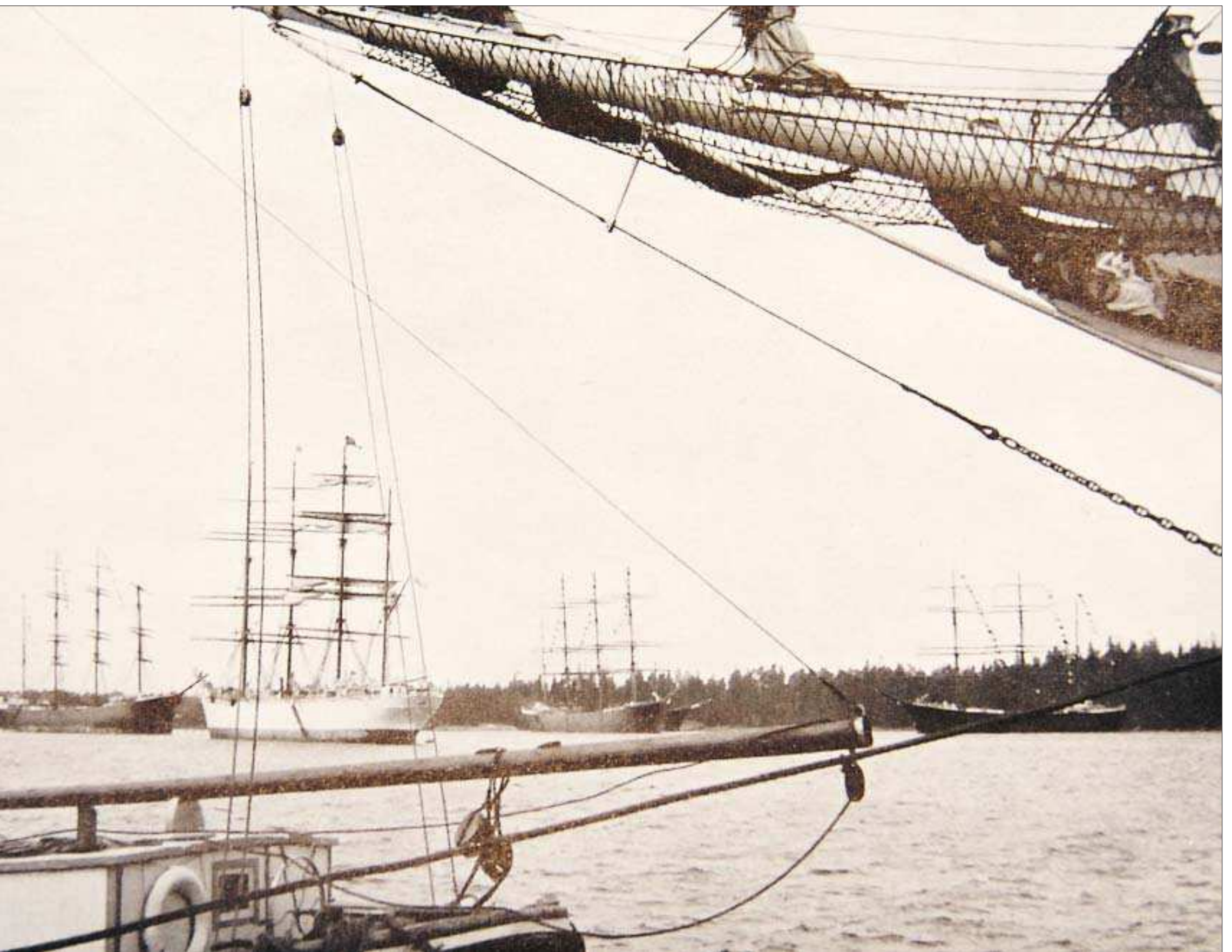

På havet över 80 år. Skeppet Tern byggdes före 1840 och gjorde många år på havet. I bildtexten skriver Villiers: "också gamla skepp kommer hem för den sista vilan". Foto: A.J. VILLIERS

Bron till badplatsen. Oftast var det fullt med folk sommartid på bron till Lilla holmen. A.J. Villiers säger dock att ålänningarna inte var överdrivet förtjusta i de svenska turisterna.

världen redan 1935

med den lilla skonaren Selma i förgrunden, ser man en vy som man sällan möter någon annanstans i världen – fyra stora segelfartyg i handelsfart. Dessa är Olivebank, Viking, Pommern och Penang. Ibland kan ritning, år A.J. Villiers.

Sparhallen är Ålands dyraste

24 procentig skillnad mellan dyraste och billigaste affären

Det är billigast att handla på stormarknaderna Sparhallen, Kantarellen och F:ma Erik Mattsson. Dyrast är matkorgen på Matkroken i Saltvik Kroklund. Det visar den prisjämförelse av matkorgar som konsumentverket i samarbete med Länsstyrelsen på Åland gjorde i slutet av november. I jämförelsen ingick samtliga 18 dagligvaruhandlar på fasta Åland.

SÅ GJORDES JÄMFÖRELSEN

■ Jämförelsen gjordes i slutet av november 2007 i samtliga livsmedelsaffärer på fasta Åland, totalt 18 stycken. Med i jämförelsen var flera egentliga K-affärer, likaså affärer som köper in genom Kespro (ett dotterbolag till Kesko Livs), en M-affär samt en dagligvaruhandel som står utanför alla kedjor. ■ I varje affär togs prisuppgifter på 45 baslivsmedel till grund för beräkningen av en vägd medelkorg vilken ger en uppfattning om respektive butiks prisnivå. Vägningen av de olika produkterna skedde enligt en konsumtionsenkät för privathushåll, uppgjord av Statistikcentralen. Produkterna var antingen helt identiska märkesvaror eller produkter som kan jämföras direkt med varandra, som kött, grönsaker och frukt.

Det är kanske inte helt oväntat att Konsumentverkets jämförelse visar att Ålands största affärer också är de som håller de lägsta prisnivåerna i landskapet. Priset i de nämnda affärerna var i stort sett tio procent lägre än genomsnittsnivån på fasta Åland.

Ungefär hälften av de affärer som ingick i undersökningen hade en prissättning som låg nära medelnivån. Dessa butiker påträffades både på landsbygden och i Mariehamn, och varierade mycket i storlek.

Den högsta prisnivån mättes i affären Matkroken i Saltvik Kroklund, en affär som hör till M-kedjan. De övriga affärerna höll en prisnivå som var mellan fyra och nio procent över medelnivån. Några av dem fanns i Mariehamn och de övriga utanför staden.

Prisskillnader

Konsumentverket jämförde totalt 45 olika basvaror. De största procentuella prisskillnaderna gällde ägg i tiopack.

– Priset på ägg kunde bara jämföras per paket, eftersom priset per kilo ofta saknades helt, samtidigt som det sakna-

des uppgift om äggens vikt, skriver Konsumentverket i sin sammanställning. Påfallande stora prisskillnader mellan affärerna märktes också bland grönsaker och frukt.

– Priset på inhemsk potatis i lösvikt varierade med 60 procent, utländsk isbergssallat med 59 procent, inhemska tomater med 54 procent och inhemsk gurka med 50 procent.

De minsta prisskillnaderna på grönsaker mättes på tvättade morötter i påsar om ett kilo. Till stor del beror det på att butikernas utbud av lokalt odlade morötter i lösvikt var litet och istället sålde de Pirkka morötter till samma pris.

Mjölk kostar lika

De minsta procentuella skillnaderna konstaterades på mjölk och filmjölk från ÅCA.

– Fettfri mjölk såldes för 0,93 till 1,02 euro, lättmjölk för 0,96 till 1,05 euro och konsumtionsmjölk för 0,99 till 1,08 euro per liter.

ÅCA:s Edamost varierade däremot mycket i pris. Från 6,45 euro per kilo på Klintens livs till 9 euro på KEA-Market. Även

Dahlmans Wienerkorv såldes till varierande priser, från 7,50 euro per kilo på Matkroken till 10,40 euro per kilo på Mathis-punkten.

Priset på kaffe av märket Jubileums Mocca varierade också betydligt, med priser mellan 2,79 och 4,30 euro per 500 grams paket.

Märkning i ordning

I samband med insamlingen av prisuppgifter kontrollerade Konsumentverket också prismärkningen av produkterna. De fann att de allra flesta av de granskade affärerna hade prismärkning enligt bestämmelserna, dock ofta med undantag för vissa produktgrupper som ägg, bröd, läsk, öl och vissa färdigt förpackade varor med varierande vikt. Enligt prismärkningsföreläggningen ska inte bara försäljningspriset utan också ett jämförelsepris anges.

– Tydliga och klara prisuppgifter är till fördel för såväl köpare som säljare. Prisuppgifterna främjar sund konkurrens, eftersom de gör att konsumenterna har lättare att jämföra olika priser sinsemellan, menar Konsumentverket.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Matvaror. Konsumentverket har i samarbete med Länsstyrelsen på Åland jämfört priserna på 45 affär till affär.

Hallå där

Hallå där Dick Sirén, vd på Sparhallen som utsetts till Ålands billigaste butik i Konsumentverkets jämförelse.

Varför är ni billigast?

– För det första är ju priserna vårt viktigaste konkurrensmedel, så vi jobbar alltid hårt med dem. Vi ser över dem hela tiden, för att se om vi behöver ändra något.

Hjälper det att ni köper in stora mängder varor?

– Visst är det så att om man köper stora volymer som vi gör så är det lättare att diskutera priserna. Volymer och priser går hand i hand.

Kände ni till att ni är Ålands billigaste butik?

– Jag har sett undersökningen, men jag har inte helt hunnit gå igenom den än. Det är ju alltid lite tudelat med sådana här undersökningar, det finns en massa småfel. Att till exempel mäta priset på åländska äppel genom att dra alla över samma linje är

Dick Sirén.

Foto: JONAS EDSVIK

ju ungefär som att mäta priset på finsk ost och ta den billigaste av alla finska ostsorter. Det är klart att vi är glada över att de har kommit fram till att vi är Ålands billigaste butik, men vi hade faktiskt trott att vi skulle vara ännu billigare. Nu kommer vi att analysera undersökningen noggrant för att se om det finns något vi behöver ändra för att bli ännu billigare.

Går det att bli billigare?

– Ja, det gör det absolut.

De övriga butikerna tillhör olika kedjor. Det gör inte ni?

– Nej, vi arbetar helt annorlun-

da jämfört med de andra butikerna på Åland. De flesta andra tillhör K-kedjan, och då är det till stor del leverantörerna Kesko som bestämmer priserna. Vi arbetar däremot med ungefär 200 olika leverantörer per år.

Är det lättare att hålla billiga priser om man har fler leverantörer?

– Ja vi tror ju det.

Slutligen, har ni någon vara som ni säljer extra billigt? Ett riktigt fynd?

– Det finns många men ett exempel är våra julblommor. De är av bra kvalitet till kanonpriser. (ml)

Hallå där Olle Ulenius, köpman på Matkroken som utsetts till Ålands dyraste butik i Konsumentverkets jämförelse.

Varför är ni dyrast?

– Jag kan inte svara på varför vi är dyrast. Jag har inte sett den här undersökningen än.

Så ni visste inte att ni var den dyraste butiken på Åland?

– Nej, jag tycker att vi ligger mitt i raden i prissättningen.

Vad säger kunderna om era priser?

– Ja inte har de sagt att vi är dyra i alla fall, de tycker att vi ligger på en normal nivå.

Ni tillhör M-kedjan, många andra butiker tillhör K-kedjan. Håller M-kedjan dyrare priser?

– Det kan jag inte svara på för jag vet inte hurdana priser K-kedjan har. Vi blev M-kedja för ett och ett halvt år sedan, före det var vi en Sparbutik.

Olle Ulenius.

Foto: JONAS EDSVIK

Hur stor är er kundkrets?

– I vårt närområde finns det närmare 600 hushåll, men alla handlar förstås inte hos oss, kunderna handlar ju överallt i dag.

Men har ni någon vara som just ni är billiga på?

– Vi försöker hålla en medelnivå på många av våra varor. (ml)

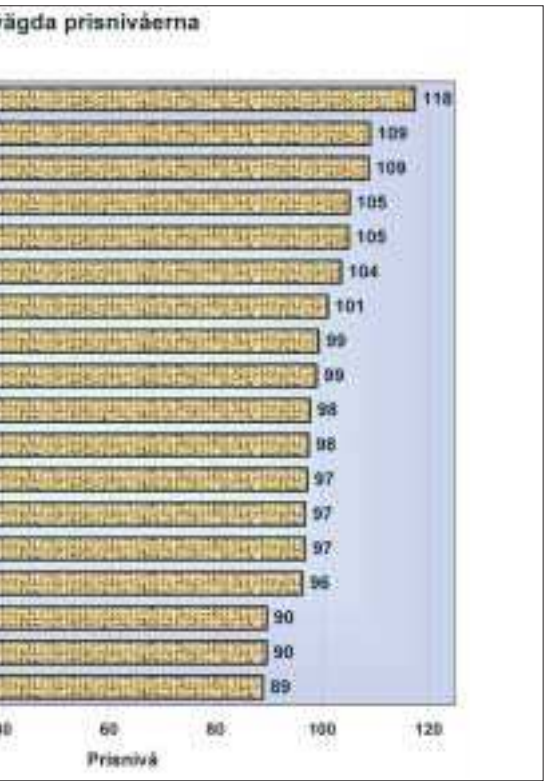

Prisnivåerna har räknats enligt konsumtionsstatistik genom att använda vägda priser. Om en viss produkt saknats i högst 5 affärer, har den ersatts med användandet ett pris för produkten i af-

billigaste butik

olika basvaror i 18 åländska affärer. Mjölpriserna är ganska lika i alla butiker. Grönsaker och frukt däremot varierar mycket i pris från Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

färens egen prisnivå. Om någon produkt har saknats i flera affärer, har den lämnats bort i prisnivåjämförelsen. Prisnivåerna ger information om affärernas procentuella förmånlighet i förhållandet till varandra så att relationstalet för en genomsnittlig matkorg är 100.

Affär	ÅCA Hemvete	Dahlmans Wienerkorv	ÅCA Lättmjölk	ÅCA Edamerost	Inhemsk Gul lök
Ljunggrens	1,35	9,29	1,03	8,00	1,65
Kvarnbutiken	1,42	8,50	1,01	6,49	1,40
Matkroken	1,47	7,50	1,05	8,65	1,79
Minimarket	1,31	9,12	1,01	7,56	1,10
Citylivs	1,39	9,25	0,98	6,49	1,29
Klintens livs	1,49	9,45	1,03	6,45	1,60
Malins livs	1,50	8,22	0,99	6,49	1,31
Sven Mattsson	1,42	9,50	1,04	6,49	1,60
Mathis Hallen	1,41	9,70	0,99	7,70	1,50
Mathis Punkten	1,59	10,40	0,99	7,70	1,14
Matboden	1,38	9,25	1,01	8,90	1,70
Matnischen	1,33	8,19	0,96	7,99	2,19
KEA-Market	1,31	8,88	1,01	9,00	1,78
Kantarellen	1,35	8,40	0,99	7,25	1,20
Sparhallen	1,11	7,80	0,96	6,63	1,03
Hugo Andersson	1,39	8,49	0,99	7,49	1,35
Getaboden	1,43	9,87	1,05	6,49	1,35
Erik Mattsson	1,25	7,95	0,98	8,15	1,20

Vanliga varor. Här är 5 av de 45 varor som Konsumentverket prisjämförde i sin undersökning. På Nya Ålands hemsida kan ni se fler tabeller där alla de olika varorna ingår.

God Jul & Gott Nytt År

till våra kunder!

Nikulas Svets & Smide

Familjärt och hemtrevligt

Stormskärs Vårdshus

dukar upp sitt

Julbord med skärgårdsdelikatesser

21 och 22 december kl 16-20

Ring och boka plats på tel 47 560 el 0400 783 086

Pris 35€, barn för halva priset

Välkomna!

WIRRANS

THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ

JULBORD

Thailändskt och traditionellt

Julbordet står dukat från kl. 14.00

fredag 21/12

Pris: 35€
Boka gärna bord, tel 41 996

22-26.12 håller vi juledigt och öppnar igen 27.12

ÖPPET:
måndag-fredag 9-20
lördag 11-21, söndag 11-20

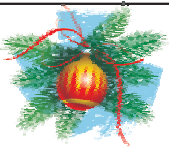
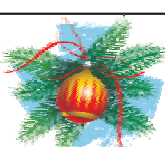
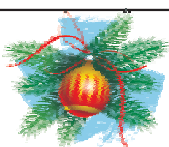
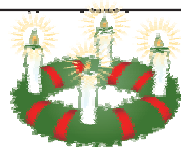

Vi önskar alla en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År

genom en inbetalning till Röda Korset

God Jul
& Gott Nytt År!

 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Diabetesföreningen på Åland Anneli, Uffe, Robin, Thomas och Maria	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Tony, Marika och Mira	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Djurskyddsförening Roger, Sirpa, Elina och Alicia Eriksson i Vargsunda	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Ronnie, Ann-Sofi och Tamira	 Jag vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerfond Fjalar A	 Vi vill önska släkt och vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerfond Donalds i Finby
 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerfond Maj-Len och Sigvard Åkerberg	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Nina Bergström Stefan och Dan Pellas	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Benny, Erika, Victoria och Christian i Bredbolstad	 Jag vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Gunhild Widlund	 Jag vill önska släkt & vänner och alla jag känner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Föreningen Vårt hjärta Stig Ekstrand	 Vi vill önska alla våra vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Röda Korset Magnus och Marita Smeds
 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Sjöräddningssällskap Börje och Viola Andersson	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Röda Korsets katastroffond Barnen i Afghanistan Christina Lepistö med familj	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Barncancerfonden Niklas, Malin, Matilda och Tindra	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Barncancerfonden Kenneth Strömberg med familj	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Natur och Miljö Bengt och Agneta Sara och Josefin	 Vi vill önska släkt och vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Barbro och Rainer
 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Solveig och Stig Engström	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Elmine och Nils Puisto	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Demensföreningen Astrid, Birgitta, Agneta Sjöblom	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Rädda Barnen Nina och Tim	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Kobba Klintars vänner Brittmarie och Erland	 Jag vill önska släkt och vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Solveig Idman
 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Kim o. Mia, Ellen o. William Madeleine o. Marianne	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Katrin och Henryk	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Mona och Stefan Karlsson Saltvik	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Till Tobias minne Kerstin, Tommy, Niklas Jannika och Kenny	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond May-Len och Mikael David, Ebba och Gabriel	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Junis och Rurik i Saltvik
 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Ulrika, Fredrik och Alisa	 Jag vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerfond Ragnar Grönvall	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Mirjam, Martin, Jaana och Anders	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Sjöräddningssällskap Mojje, Joel och Ella	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Cancerförening Bitte och Hasse	 Vi vill önska släkt & vänner God Jul & Gott Nytt År genom en inbetalning till Ålands Barnfond Tauno och Rose-Marie Loikas

Fågelungar i december!?

Ett gråsparvsspar har trotsat vintern och bestämt sig för att skaffa barn. I en av köksventilerna ovanför Erik Ahlströms butik "Sälj och köp" har de låtit installera sig och är nu fullt upptagna med att hålla sina ungar vid liv i decemberkyran.

– Jag ser dem mata ungarna varje morgon. Paret har bott här länge, detta är deras tredje kull för i år, berättar Erik "Säljis" Ahlström för Nya Åland.

I ventilen in till köket är det förmodligen tillräckligt varmt för att de ska klara sig en tid.

– Men jag tycker så synd om dem ändå, för om de väl blir så

stora att de hoppar ut ur boet, så sitter katterna nedanför och väntar på att få äta upp dem, säger han bekymrat.

Men hur kan det vara möjligt för fåglar att få ungar den här tiden på året?

– Det har jag ingen aning om. Men uppenbarligen är det inte omöjligt. Jag har sett att det ligger äggskal nedanför boet också, säger Ahlström övertygande.

Ni har inga problem med ventileringen i köket då? Fågeldun i maten?

– Jaa, det kan ju tänkas att det inte är så hälsosamt i längden att ha fågelbon i ventilerna, skrattar Ahlström och fortsätter:

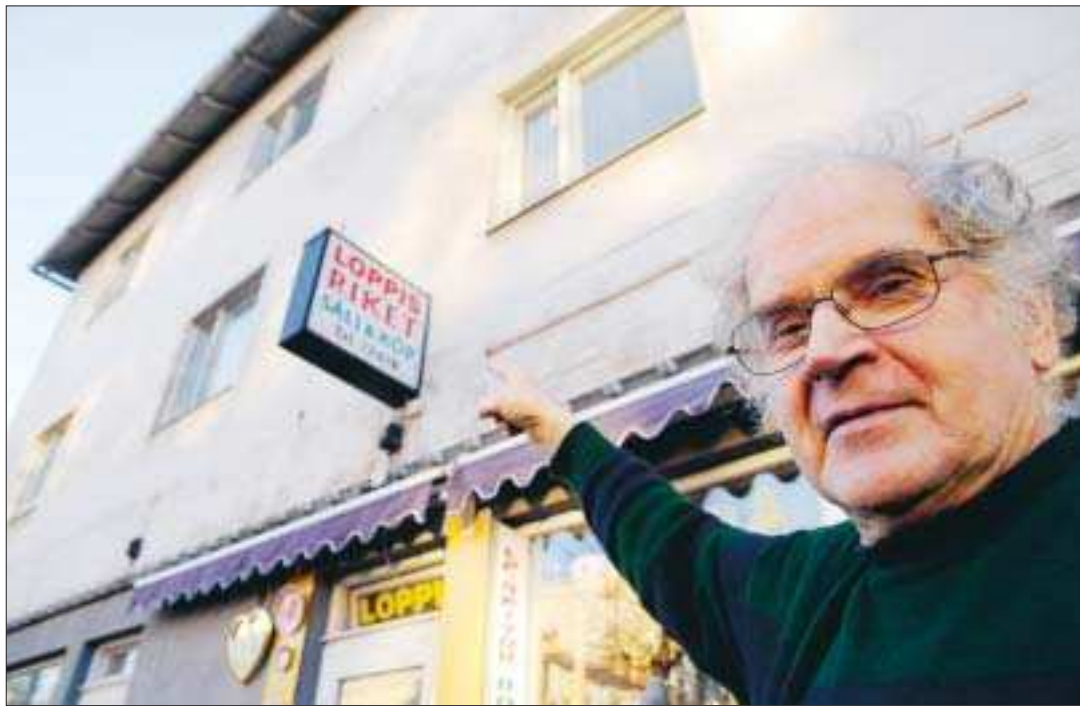
– Men jag har inga planer på att ta bort dem. Däremot fick jag ta bort markiserna i våras eftersom de blev fulla av fågel-skit.

Matar du fåglarna?

– Nej det har jag inte gjort än. Kanske får börja göra det sen när det blir ännu kallare.

LINNEA TILLEMA
linnea.tillema@nyan.ax

Vinterungar. I Erik Ahlströms köksventil huserar en fågelfamilj. Kanske är det klimatförändringarna som fått fågelinstinkten att spåra ur? Eller värmen inifrån spisen? Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ljunggrens Kb

Julmat och annat gott ...

- Nöt inre stek kg **10,90**
- Revbensspjäll kg **4,90**
- Lutfisk kg **6,95**
- Gravad och kallrökt lax Chips, 135 g pkt **2,75**
- Njuta och Längtan Pågens st **2,50**
- Smör ÅCA, 500 gr ... pkt **2,90**
- Prostinnan ost ÅCA kg **8,95**
- Klementiner Spanska kg **1,80**

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer God Jul & Gott Nytt År!

Julöppet:
23/12 12-15, 24/12 9-12

K FINBY, SUND. TEL 45 813

Prata med familjen.

Nu lönar det sig att bli kund hos Sonera!

Skaffa nu Min Sonera-abonnemang och tjänsten Sonera Familj till hela familjen.

Om du redan har Soneras mobilabonnemang, skaffa då minst ett nytt Min Sonera-abonnemang och tjänsten Sonera Familj. Då kostar alla samtal och sms inom Sonera Familj-tjänsten 0 €/min/st hela nästa år. Till tjänsten Sonera Familj kan du ansluta sju mobilabonnemang som är i samma kunds namn. Av dessa kan två vara Soneras företagsabonnemang. Ring och sms:a just så mycket ni vill. Erbjudandet gäller fram till 6.1.2008.

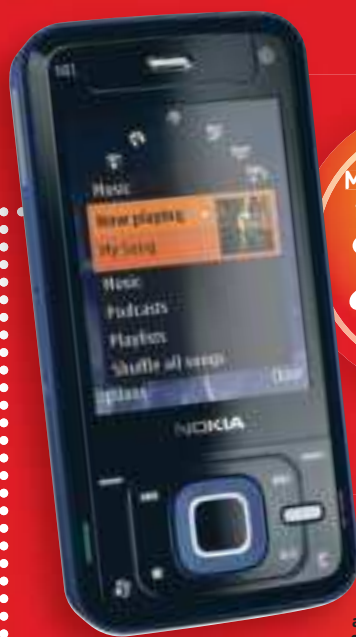
Du får familjens alla interna samtal och sms fram till utgången av 2008 för

0€
/min/st.**

Skaffa dem genast!
Erbjudandet gäller fram till 6.1.2008.

Kopplingen

0€
fram till 6.1.2008.***

Med Min Sonera-abonnemang
2199 €/mån

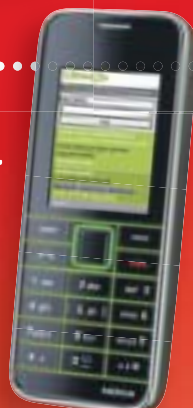
Nokia N81 SD

UNDERHÅLLNING PÅ EN HÖGRE NIVÅ!
- Fullständig stereospelare - Windows Media Player-kompatibel - Separata musik- och spelknappar - 3,5 mm standarduttag för hörlurar.

Sonera Presentkort

Kan användas för att köpa utrustning eller betala för tjänster, endast hos Sonera Piste.

Telefon utan abonnemang
139€
Rek.pris 180 €
NOKIA 3500 classic

STILIG SOTSVART SKÄRM
- Musikspelare
- Skilj dig från mängden med hjälp av de fyra färgalternativen.

Med Min Sonera-abonnemang
1599 €/mån*

Telefon utan abonnemang
399€
Rek.pris 505 €
Nokia 6500 Slide

FÅNGA JULSTÄMMNINGEN KRISTALLKLART!
- Visa jultiderna på TV-skärmen
- 3,2 Mpix kamera med Carl Zeiss-optik
- RDS Radio - Elegant och tilltalande design i borstat stål.

59€
Rek.pris. 80 €
NOKIA 2610

ERGONOMISK KLASSIKER MED STOR SKÄRM
- Stort teckensnitt
- Lättanvänd.

Med Min Sonera-abonnemang
899 €/mån

Telefon utan abonnemang
295€
Rek.pris. 415 €
Nokia N73 Music Edition

MUSIKOPTIMERAD MULTIMEDIATOR!
- Lätt att synkronisera med Windows Media Player - 3,2 Mpix kamera, 3G.

GOD JUL ÖNSKAR SONERA PISTE-BUTIKERNA! | www.sonerapiste.fi

SONERA PISTE MARIEHAMN NORRAGATAN 11, TEL. 018 620 200

Utöver månadsavgift för abonnemanget betalar du bara en euro för telefonen. Samtal med Min Sonera-abonnemang 0,079 €/påbörjad minut + uppkopplingsavgiften 0,049 €/st. Sms 0,079 €/st. Kopplingen norm. 3,90 €. Priserna gäller samtal och meddelanden till inrikes nummer med normalpris, ej till service- och företagsnummer. *Avtalsperioden är 24 mån. Abonnemangsavtalet får inte sägas upp under den 24 månader långa avtalsperioden och telefonen får inte användas med andra abonnemang. Paketet kostar minst 388,66 €/24 mån (inkl. kopplings- och månadsavgifter för abonnemang samt telefon). Telefon utan abonnemang 51,66 €/24 mån. Du sparar: 168 €. Extrakostnader för abonnemanget sammanlagt 337 €. **TeliaSonera Finland Oyj erbjuder kunder som kopplar ett nytt Min Sonera-abonnemang och en ny Sonera Familj-tjänst under tiden 1.11.2007-6.1.2008 månadsavgifterna för Sonera Familj-tjänsten för 0 euro för tiden 1.11.2007-31.12.2008. Erbjudandet gäller även kundens abonnemang som anslutits till samma tjänst under år 2008. Om kunden tar bort ett abonnemang från tjänsten under 2008, upphör erbjudandet omedelbart att gälla för alla de abonnemang som ingått i tjänsten. Månadsavgiften för Sonera Familj norm. 9,90-17,90 €. Kopplingen 0 € fram till 6.1.2008 (norm. 3,90 €). Samtal och sms från Förtagsabonnemang till Sonera Familj-abonnemang debiteras normalt. Sonera förbehåller sig rätten att tillämpa abonnemangsspecifika normalpriser om samtalstrafiken inom Sonera Familj överstiger 1000 min/abonnemang och sms-trafiken överstiger 500 st/abonnemang per faktureringsperiod. Införandet av gränser meddelas kunden i förväg. ***Erbjudandet gäller inte Min Sonera för Företag-abonnemang, byte av abonnemangstyp till Min Sonera under erbjudandetiden och inte heller abonnemang som sagts upp och kopplats på nytt under den tid erbjudandet gäller.

sonera®
PISTE

VI VANN KALENDER

En fin kalender för år 2008 med Haikudikter av Kiki Alberius-Forsman och foton av Erkki Santamala!

God Jul
och
lycka till!

SUNDQVIST ROSE-MARIE
LEJONDAHL ELISABETH
SUNDSTRÖM-OLOFSSON C
HEDMAN GINA
LEHTO LINNEA
SUNDSTRÖM RITVA
LINDROOS LIISA
MATTSSON TAGE
SJÖGREN ILSE-MAJ
ÖJST ÅKE
MATTAS BIRGIT
JANSÉN GÖSTA
KARLSSON ANITA
WEBER EVA
SEGERSVÄRD HANS
HENRIKSSON BERITH
KARLSSON EBBA
SJÖBLOM ANN-KRISTIN
LOJANDER KRISTINA
COSGROVE SUSANN
ANDERSSON NILS GÖRAN
CLEMES HENRIK
SOMMARLUND SIW
LEHTONEN GUN-MAJ
BJÖRSES VIVAN
ISAKSSON ANNE
MANNSTRÖM MARTINA
FLÖJT INGER
GRANHOLM BIRGIT
HEYDT HUBERTUS
JOHANSSON EVA
CARLSSON ANNICA
LUND KJELL-ÅKE
PETTERSSON JAN-ERIK
SUNDMAN KERSTIN
MATTSSON ELLEN
ECKERMAN SUSANNE
ÅKERLUND KRISTINA
KARLSSON BJARNE
NORDBERG MARIAM
HÄGGLUND MARIANNE
HAUKKA-AHO SEIJA
BRYGGMAN GUNBORG
SYDEN AGNETA
NORDLUND BO
EKLUND CAMILLA
JÄGERSTRÖM ANN-CHARLOTT
ENGLUND ELIS
WASSTRÖM BIRGITTA
HÄGGBLOM MONICA

STORAG
Ö SKOLG
LÖVÖV
LILLFADERVIKSV
DEGERBY
STORNÄSV

FJÄRILSG
RINGV
SONCKSTIGEN

KLINTV
TIBASTV
TALLV
SKOLV
ÖJV
GIBBÖLEV
SOLSTIGEN
BERGLIDSV
SKOLSVÄNGEN
EMKARBYV
TALLV
SKRAKV
MÅSV
PENELOPEV
FÖGLÖV
GUMSBACKEN
NORRAG
NORRAG
ÅLANDSV
HJORTSTRONSTIGEN
PRÄSTKRAGEGR
JOHANNEBOV
ÅLANDSV
SVIBYV
NORRBÖLEV
GRINDMATTESV
VIKINGAGR
MÖRBYV
ÄNGSKULLAV
LAMMINPÄÄNTIE
SVENSBÖLEV
BOLSTAV

ÖNNINGEBYV
RANGSBYV
FRIDHEMSV
SÄMJOV

MH
MH
VÄRDÖ
SUND
FÖGLÖ
GODBY
KUMLINGE
ECKERÖ
MH
MH
KUMLINGE
SOTTUNGA
MH
MH
JOMALA
JOMALA
JOMALA
GODBY
GODBY
PÅLSBÖLE
LEMLAND
HAMMARLAND
MH
MH
MH
MH
SUND
FÖGLÖ
MH
MH
MH
MH
MH
JOMALA
HAMMARLAND
LUMPARLAND
VEIKKOLA
SUND
MH
ENKLINGE
MH
SALTVIK
KUMLINGE
SUND
ECKERÖ

Kalendrarna finns att hämta på
Nya Åland i Dalbo, Uppgårdsvägen 6,
i Mariehamn

Grattis!

riksnytt

Jakobstads Tidning och Österbottningen slås ihop

HELSINGFORS. Jakobstads Tidning och Österbottningen, som ges ut i Karleby, slås ihop nästa höst. Arbetsnamnet för den nya tidningen är JT-Österbottningen.

HSS Media och Konstsamfundet vill slå ihop tidningarna i grannstäderna för att skapa en gemensam svenskspråkig tidning för området från Nykarleby i söder till Karleby i norr. Upplagan beräknas uppgå till 16.000.

Avsikten var att offentliggöra planen på tisdag, men nyheten läckte ut redan på måndagen. Den konkreta planeringen har pågått sedan i höstas.

– Det är ju ingen hemlighet att vi har velat det här länge. Öb har ju gått dåligt några år. I höstas hittade ägarna varandra, säger HSS Medias vd Hans Boije.

Sammanslagningen stärker tidningen genom att Karleby är en affärsmässigt större ort med fler annonsörer, medan det på JT:s spridningsområde finns fler svenskspråkiga läsare, säger Boije. I det nya bolaget kommer HSS Media att inneha 80 procent av aktierna och Konstsamfundets nya mediebolag KSF Media 20 procent.

Två redaktioner

Den nya tidningen ska fortsättningsvis ha redaktion och kontor i både Karleby och Jakobstad. Redaktionen ska fortsätta det redaktionella samarbetet med Vasabladet och Sydösterbotten som inleddes för ett par år sedan.

Tidningen ska ha ungefär 20 sidor och till en början ges ut i broadsheetformat.

– Annonsmarknaden i Finland går i broadsheet, motiverar Lars Hedman, chefredaktör på HSS Media.

Personalen på de båda tidningarna övergår som gamla arbetstagare till det nya bolaget. Enligt Boije finns inga omedelbara tankar på sanering.

Österbottningens vd Jens Lillsunde blir vd för det nya

Två blir en. JT-Österbottningen, som den nya, sammanlagda tidningen ska heta, beräknas få en upplaga på 16.000 exemplar.

tidningsbolaget, men vem som blir chefredaktör är fortfarande oklart. Tjänsten kommer knappast att lediganslås.

– Vi har ju ett antal goda kandidater så det blir nog intern rekrytering, säger Boije.

Jakobstads Tidning och Österbottningen har ofta varit inne på olika linjer i en del frågor, särskilt språkpolitiska och regionala. Vilken linje ska den nya tidningen ha?

– Det beror ju på den som blir ansvarig utgivare. Men det ska finnas en journalistisk bedömning på båda orterna och tidningen måste ha lokala ledare från båda städerna, säger Lars Hedman.

Inga fler fusioner

Stiftelsebossarna förnekar att fusionen skulle ha någon inverkan på de övriga finlands-svenska tidningarnas framtid. Tidningen Sydösterbottens spridningsområde ligger för långtifrån Vasa för att Vasabladet skulle kunna fungera som lokaltidning där, säger Boije.

KSF Medias vd Henrik Johansson framhåller för sin del att ingen sammanslagning av Borgåbladet och Östra Nyland blir aktuell när ÖN:s

Fakta/JT och Öb

- Österbottningen grundades år 1883 och gavs ut under namnet Norra Posten fram till år 1889.
- Tidningen har 34 anställda, varav 15 på redaktionen. Österbottningen ges ut sju dagar i veckan med en upplaga på 4.660 exemplar. Spridningsområdet omfattar Karleby och Kronoby.
- Öb ägs till 61 procent av Konstsamfundet och till 36 procent av HSS Media.
- Jakobstads Tidning grundades år 1889.
- JT har 43 anställda. Tidningen ges ut sju dagar i veckan med en upplaga på drygt 12.000 exemplar.
- Spridningsområdet omfattar Karleby, Kronoby, Jakobstad, Pedersöre och Nykarleby.
- JT ägs till 100 procent av HSS Media. (FNB)

chefredaktör Kim Wahlroos går i pension i vår.

– Vi börjar söka en ny chefredaktör genast efter nyår, säger Johansson.

FNB-HELLEVI RAITA

12.000 namn på Yle-lista

■HELSINGFORS. Under cirka två veckor har en namninsamling pågått till stöd för Rundrations,Yles, svenska nyhetsverksamhet, detta efter att man föreslaget att de svenska och finska nyheterna skulle slås samman för att spara pengar.

I tisdags överräcktes lis-

torna av initiativtagaren Jessica Suni till förvaltningsrådets ordförande Kimmo Sasi. Namninsamlingen lämnas sedan vidare till förvaltningsrådet, innan de samlas för att bestämma om Rundrations svenska nyhetsverksamhet får fortsätta som förut.

Över 12.000 personer har

skrivit under adressen. De flesta namnen har samlats in på en webbsida, men över 1.117 namn samlades också in för hand runt om i Svenskfinland. Listorna har funnits på bland annat Luckans kontor och på stadsbiblioteken i Mariehamn, Närpes och Jakobstad. (ab)

Överenskommelse om sockerbetor

■HELSINGFORS. Villkoren för sockerbetsodling fastlogs på tisdagen när Sucros Ab och odlarförbundet SLC och dess finskspråkiga systerorganisation MTK ingick ett sjuårigt branschavtal. Odlaravtalen är två år långa leveransavtal.

Branschavtalet inkluderar en ny transportlösning, en ta-

bell för uppdelningen av Sucros rörelsevinst samt kvotandel odlarna emellan. SLC gick inte in på detaljer i sitt pressmeddelande. I januari ordnar SLC och MTK en rådgivande omröstning för odlarna och i samband med det informerar förbunden också om villkoren i det nya avtalet.

SLC uppger att syftet med omröstningen är att poängtera vikten av de enskilda sockerodlarnas val. Det nya avtalet bygger nämligen enligt SLC på en lönsam, långvarig produktion av sockerbetor. Det behövs omkring 15.000 hektar odlingar för att fylla Finlands sockerbetskvot. (FNB)

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Jag var nervös inför första ligget.

BJÖRN FERRY, SVENSK SKIDSKYT.

Kung Erik abdikerar

FOTBOLL. Erik Sandvärn lämnar Åland i morgon och flyttar hem till Umeå efter fyra aktiva år i IFK Mariehamn.

Det sägs ju att norrlänningar är snåla med ord och inte pratar i onödan, men Erik ger en generös intervju och har mycket att säga om sina år här på holmen.

När Erik och hans sambo Sofia Hellqvist först anlände till Åland 2004 fanns inga direkta förväntningar över hur deras liv skulle formas på ön.

– Åland har överträffat våra förhoppningar. Trots att det är ett litet samhälle har det alltid funnits saker att göra här, speciellt på somrarna, säger han.

Att Erik och hans familj flyttar hem till Umeå säger han är av familjeskäl.

– Det är svårt att kombinera heltidsjobb, elitsatsning och familj. Något blir tyvärr alltid lidande, man orkar inte ge allt på alla plan och hur man än vrider och vänder på det så måste alltid familjen komma först.

”Inget lätt beslut”

Så nu går flyttlasset till kallare breddgrader.

– Jo det är väl en femton minusgrader, fyra decimeter snö och julskinka som väntar där hemma.

Att Erik återvänder till Norrland beror också på en tjänst som kapitalförvaltare på Skandia.

– Det är en bra möjlighet för mig som jag kan kombinera med fotbollen. Men det har inte varit ett lätt beslut att ta. Jag kommer sakna mycket från Åland, alla grabbarna i laget och många vänner som vi skaffat under vår tid här. Däremot kommer jag inte sakna vintern och alla båtresor, säger han.

Han berättar att han tycker att det varit fantastiskt att få ta del av IFK Mariehamns idrottsframgångar.

– Det har verkligen varit en rolig resa. När jag först kom hit var klubben inte lika organiserad, alla i laget hade olika träningskläder. Men på fyra år har det hänt massor.

Fin sammanhållning

Han kan inte säga något som han varit missnöjd med.

– Man skulle ju såklart önska att alla kunde spela fotboll på heltid. Ett större engagemang

Packar ihop. Erik Sandvärn lämnar IFK Mariehamn efter fyra år. På torsdag går flyttlasset från Åland och här är han i full färd med att packa ner sina tillhörigheter i lägenheten i Hindersböle.
Foto: JONAS EDSVIK

från näringslivet med större sponsorer hade så klart också underlättat, men IFK Mariehamn försöker verkligen ge spelarna så bra förutsättningar som möjligt.

Lagandan är något Erik tycker är styrkan i föreningen.

– Spelaromsättningen har inte varit så stor sen jag kom och det har gett en jättefin sammanhållning i laget, det har helt klart varit en av våra styrkor. Men ska man vara med och slåss om platserna i toppen behövs så klart en förnyelse ibland.

Det han kommer minnas mest från sin fotbollskarriär på Åland, är när IFK steg till ligan.

– Det var mäktigt, inget man glömmer i första taget direkt. Frisparksmålet mot Tampere som jag gjorde i slutminuterarna är inte fy skam det heller.

Mer publikvänligt

Han tror att IFK klarar sig all-

deles utmärkt utan honom och tippa en bättre placering i serien än förra säsongen.

– Jag tror Tampere vinner nästa år igen, HJK kommer två och TPS tar tredjeplatsen. IFK hamnar topp sex.

För att IFK ska ta en högre placering tror Erik att det krävs en trupp med heltidssatsande fotbollsspelare.

– Dessutom ska det finnas en klar spelidé där man använder sig av den tekniska kompetens som redan finns i laget. Jag hoppas att IFK går tillbaka till en mer publikvänlig fotboll som spelades under större delen av tiden jag varit med och representerat laget, inte den fotboll som spelats på slutet.

Om hans blivande lag Umeå FC skulle möta IFK Mariehamn i en match kan han inte säga vad resultatet skulle bli. Däremot vinner Umeå som stad över Mariehamn när han listar stä-

dernas plus- och minussidor.

– Umeå är större som stad, det är ett stort plus. Restaurangutbudet är större och sommaren uppe i Norrland är i en klass för sig. På minussidan måste jag säga kylan, vi har ju rikligt med snö och minusgrader där uppe.

Saknar skärgården

Mariehamn tycker han placerar sig geografiskt bättre på kartan och har en mildare vinter.

– Men kafékulturen är lite för snål här och centrumet är inte alltför roligt.

De fem bästa sakerna med Åland tycker Erik är sommaren, skärgården, Indigo, WHA och Kastelholms GK.

– Somrarna och skärgården kommer jag verkligen sakna härifrån, säger han.

Inför pappakonjak

Det Erik tar med sig från ön är många roliga minnen och

10 SNABBA FRÅGOR

Lagets kämpe: Ahnström.

Lagets talang: Amos.

Lagets organisatör: ”Nippe” och Mattsson.

Omklädningsrummets pajas: Blomberg och Ahnström (Sebastian Wiklander var ohotad etta på den positionen när han var med och representerade IFK Mariehamn).

Motivationshøjare: Familjen.

Bästa fik: Bagarstugan.

Bästa mat: Indigo.

Bästa butik: Zic-Zac.

Bästa uteställe: Indigo, O-Bar i London.

Bästa badställe: Klosterviken.

även några åländska traditioner.

– Ja pappakonjak kommer jag helt klart införa uppe i Umeå. Och kanske lillajul också.

Avslutningsvis vill Erik tacka alla som har stöttat och supportat honom under alla fyra år.

– Ett speciellt tack till Green Mean Machine och Indigo, min personliga sponsor. Ni har berikat min tid här. Det har som

sagt inte varit ett lätt beslut att ta men det är ett genomtänkt beslut. Vi har trivts jättebra här på Åland.

Förhandlingar mellan IFK Mariehamn och Umeå FC pågår ännu och hur övergången ska lösas rent ekonomiskt är inte klart i dagsläget.

PIA NORRMÉN
sport@nyan.ax

SÅ SÄGER LAGKAMRATERNA OCH ”MR GRÖNVITT”

Daniel Ahnström, mittfältare IFK.
Vad tycker du om att Erik ska flytta?

– Jättetråkigt. Det är min bästa kompis i laget och på ön som nu hamnar på många mils avstånd. Nu blir det inte många kvar i laget som är födda på 70-talet så vi tappar en del erfarenhet.

Hur påverkar det laget?

– Han är en jättebra fotbollsspelare, den bästa mittbacken under mina år här. Så det är klart han kommer saknas.

Vad vill du säga till Erik innan han flyttar?

– Lycka till med jobbet och allt annat. Vi ses snart, innan nästa fotbollsresa till London, hoppas jag.

André Hansell, back IFK.
Vad tycker du om att Erik ska flytta?

– Jäkligt trist, jag förstår hans beslut men det blir en förlust både på och vid sidan av planen.

Hur påverkar det laget?

– Ganska negativt i och med att vi förlorar mycket erfarenhet. Han är svår att ersätta.

Vad vill du säga till Erik innan han flyttar?

– Lycka till med allt och hoppas att allt går bra.

Andreas Björk, anfallare IFK.
Vad tycker du om att Erik ska flytta?

– Jag förstår hans situation, men självklart tycker jag att det är tråkigt.

Hur påverkar det laget?

– Svårt att säga, men han är en bra försvare så det är klart att det kommer att märkas.

Vad vill du säga till Erik innan han flyttar?

– Det finns nog inget annat att säga än lycka till.

Olof Fonsell, hängiven IFK supporter, ibland kallad Mr Grönvitt.
Vad tycker du om att Erik ska flytta?

– Det är inte roligt när killar som Erik flyttar. Det är en så bra och trevlig karl som man gärna vill ha kvar.

Hur påverkar det laget?

– Ja, vi har haft tre goa mittbackar och nu har vi bara två.

Vad vill du säga till Erik innan han flyttar?

– Jag vill tacka för fyra underbara år med Kung Erik. Han har bjudit på mycket bra fotboll. Det står inristat i historieboken när han avgjorde i urpremiären mot RoPs. Lycka till med livet i Umeå.

Förhandlingar pågår ännu med Johansson

■**FOTBOLL.** På IFK Mariehamns fotbollssektions hemsida uppdateras ligatruppen vartefter. Under rubriken ”ut” står svenske anfallaren **Daniel Johansson** som värvades tillfälligt till klubben senaste säsongen. Kontraktet är ej förlängt, men det betyder inte att han inte representerar Grönvitt i framtiden, utan förhandlingar pågår ännu.

– Vi har dock inte pratat med varandra på länge nu, säger klubbdirektör **Peter Mattsson**. (mt)

Dannström hänger med i Australien

■**SEGLING.** Lasersegelaren **Oscar Dannström** befinner sig sedan några veckor tillbaka i Australien där han laddar inför VM nästa år. På programmet finns några regattor, bland annat Sydney International Regatta som pågår just nu.

Tre tre första racena var ålänningen högt uppe i resultatlistorna med placeringarna 5, 15 och 10.

– De två första racena blåste det hårt och jag låg alltid högt uppe i fleetet, halkade ned något på slutet men gjorde ändå mycket bra ifrån mig även resultatmässigt, säger han och fortsätter:

– Vinden dog plötsligt inför det tredje racet så det blev ett lättvindsrace. Jag började lite trög men gjorde sedan allt rätt vilket betydde att det blev ett bra resultat även där.

Med en 30:e plats i fjärde racet tog sig Dannström in som 22:a man till guldtävlingarna som 44 av de startande 88 seglarna kvalificerades till. Där har han hittills seglat in på placeringarna 17, 32, 11, 18 och 16. Med tre seglingar kvar ligger han nu på en 19:e plats. Leder gör kanadensaren **Michael Leigh**. (mt)

Sportens kom ihåg

■ **Hockeyläger:** Ishockeyläger arrangeras den 27 december och 28 december mellan 09.00-15.30 båda dagarna. Lägre är för pojkar födda 94 och yngre och för flickor 93 och yngre. Alla nya som vill komma och prova är välkomna. Pris 25 euro. Anmälan till Marcus Englund 0400-723 735 eller mejl ishockey@aland.net. Sista anmälningdag 21 december 14.00. För mer information www.ifkmariehamn/ishockey

■ **IFK-Veteraner:** Ishockeymatch mot Alandia Sharks i dag 21.30.

■ **Volleyboll-DM:** Lördagen den 5 januari i Godbyhallen. Klasser: Dam-, herr- och juniorklass. Anmäl

ditt lag senast måndagen den 31 december till: Johan Påvals 0457-5300729, joanpavals@hotmail.com eller Sussi Fagerlund 15616, 0408409108, susanne.fagerlund@pp.inet.fi. Anmälningsavgiften är 50 euro och betalas till konto 660100-2304566 innan 31 december. OBS! Juniorklassen har ingen deltagaravgift. Vid frågor kontakta Johan eller Sussi.

■ **ÅBSK-agility:** På annandagen 26 december är det tävlingsträning på Sleipner 19.00-22.00 med klass 1, 2 och 3 banor. Alla välkomna.

■ **ÅID/LUIA-orientering:** Motionsgymnastik, Furuborg, i dag 19.30-20.30, löpning före.

➤ SÄLJES

I Saventoribilen och på netshop
Inventarierea till årets slut upp till 50% rabatt
OBS! För våra torgkunder viktig information på nätet
www.savenmaa.fi

➤ LEDIGA PLATSER

HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND

Högskolan på Åland erbjuder utbildning inom teknik och sjöfart, företagsekonomi, turism och vård, öppna högskolekurser och fortbildningskurser. Vid högskolan bedrivs även forsknings- och utvecklingsprojekt inom högskolans ämnesområden. Högskolan har över 400 studerande inom examensinriktad utbildning och sammanlagt 2000 deltagare per år inom den öppna kursverksamheten. Personalen vid högskolan består av drygt 60 personer. Till verksamheten är även ett stort antal gästföreläsare knutna.

Välkommen att arbeta hos oss vid Högskolan på Åland!

Högskolan lediganslår följande att söka **senast den 4.1.2008:**

- Vik. IT-handledare**
under tiden 1.2 - 31.8.2008
- Laboratorieingenjör inom elektro- och automations-teknik**
(55,2%) under tiden 1.2 - 31.12.2008
- Tjänst som assistent**
vid de gemensamma maskinlaboratorierna vid Högskolan på Åland och Ålands Sjömansskola, fr.o.m. 1.2.2008
- Städare**
fr.o.m. 1.3.2008

Välkommen med din skriftliga ansökan och meritförteckning som skall vara oss tillhanda **senast den 4 januari 2008 kl.16.00**, under adressen **Högskolan på Åland, PB 1010, AX-22111 Mariehamn.**

Ytterligare information om tjänsterna fås av vik. IT-chef Sven Sjöblom (1) tel. 0457 342 7969, programledare inom elektroteknik Mathias Waller (2) tel. 0400 536116, överlärare i maskinteknik Göran Henriksson (3) tel. vx 5370 och e-post goran.henriksson@ha.ax, fastighetsskötare Sture Snällström (4) tel. 0457 5221771. Se även www.ha.ax för mer information om tjänsterna.

”Catch and release”. Vad då för någonting?

■**Enligt** min uppfattning är dagens allt mer utbredda motdenyck inom sportfisket, vilken går ut på att fisken fångas och kastas tillbaka i havet en av de många yttringarna i samhället som visar att vi håller på att förlora kontakten med naturen.

Att man nu inom fiskeriforskningen säger sig ha påvisat att gäddor som fångas på drag och släpps i frihet, inte tar nämnvärd skada av det s.k ”catch and releasefisket” bör, om det stämmer, självfallet hälsas med tillfredsställelse. Men enligt mitt sätt att se bör nog den här frågan skärskådas och debatteras även utgående från några andra infallsvinklar.

Personligen har jag blivit lärd att vid fångst av vad slag det vara må (fiske, jakt) är nöjesinslaget viktigt, men dock ändå alltid på något sätt en bisak. God fångstmannanetik innebär således att bytet skall infångas och avlivas så snabbt som möjligt utan att det tillfogas onödigt lidande.

Vidare skall fångsten tillvaratas för att användas till föda eller till något annat nödvändigt ändamål och större mängder byten skall inte fångas än vad som behövs i just det sammanhanget.

Och fångsten skall självfallet gå till så att miljön förorsakas minsta möjliga skada. Om man vill kan man dra en parallell till rovdjurens värld (dit väl även människan på något sätt fortfarande hör).

Här gäller för fortsatt existens att vid fångst inte får förbrukas mer energi och resurser än vad det infångade bytet inbringar samtidigt som

Napp. ”Att man nu inom fiskeriforskningen säger sig ha påvisat att gäddor som fångas på drag och släpps i frihet, inte tar nämnvärd skada av det s.k ”catch and releasefisket” bör, om det stämmer, självfallet hälsas med tillfredsställelse. Men enligt mitt sätt att se bör nog den här frågan skärskådas och debatteras även utgående från några andra infallsvinklar.” skriver insändarskribenten.

Foto: PRIVAT

livsmiljön inte får påverkas negativt.

Enligt min åsikt finns det således inget berättigande alls till att armador av båtar utrustade med starka motorer och bemannade nästan som för rymdfärder åker runt bland holmar och skär i timme efter timme, dag efter dag, och drar upp fisk som kastas tillbaka i havet.

För att i någon mån ytterligare förtydliga vad jag avser vill jag återge en liten episod som inträffade under min tid

som tjänsteman inom jakt- och naturvårdsförvaltningen. Landskapsstyrelsen hade beviljat ett sällskap ”herrar från Mariehamn” tillstånd att sätta ut fasaner på en holme i ytterskärgården för att sedan jaga och skjuta dem. Med andra ord ett slags ”catch and release”. Fast omvänt.

En äldre kvinna från den berörda byn ringde nu på min tjänstetelefon och ville diskutera det fattade beslutet. Säkert hade hon som de flesta där ute haft ett arbetssamt och strävsamt liv, där

fiske och jakt alltid funnits med som ett naturligt inslag i vardagens slit för uppehållet. Men nu hade den gamla damen förstäligt nog, uppenbarligen fått problem.

För efter ett långt uppehåll i vår diskussion och mycket eftertänksamt avslutade hon telefonsamtalet med orden.

”Och dom had fåglarna messä...”
Ur led är alltså tiden. Tack rör ordet.

Håkan Kulves
Mariehamn

Huvudfrågan är mindre sopor

■**Fel?** Jan Westerberg, jag skrev: ”Se där, det var alltså inte så svårt som Westerberg ville göra gällande. Synd bara att drivkraften att utveckla detta system inte berodde på oss medborgares önskan om ett rättvist individbaserat system.”

Jag ifrågasatte din (dåvarande verksamhetsledare) och Mise’s vilja att ta fram ett system för att förenkla räkningsslogistiken och få möjlighet att skapa grunden till ett rättvist system. Soproreformens/Mise’s första och, enligt mig, enda huvudfråga, ska rimligen vara att få medborgare och producenter att minska sina sopmängder och inte skapa orättvisa eller en myndighet för att endast ta betalt urskiljningslöst!

Westerberg, ditt resonerande har alltid genomsyrats av någon form av misstänksamhet mot medborgares vilja till att ta sitt självklara sopansvar, likaså i din senaste insändare. Du skrev: ”Sedan återstår förstås även frågan om hur många personer i verkligheten vistas i ett hushåll.”

Detta kan väl rimligen inte vara några problem längre i.o.m. ert nya ”bokförings/betalningssystem”? Där står ju, svart på vitt, hur många som är bokförda på adressen/fastigheten!

Den nyligen klubbade ”pensionärsrabatten” på 50 procent visar skrämmande tydligt kunskapsnivån eller rent av nonchalansen mot ålänningar, i Mise’s styrelsebeslut.

Vari ligger logiken och rättvisan i detta beslut? Att vara pensionär innebär långt ifrån någon automatik för att ha det illa ekonomiskt ställt! Jag kan garanterat plocka ut flertalet pensionärer som har det bättre ekonomiskt ställt än många en- och tvåpersoners hushåll. Ska någon ”folkgrupp” särbehandlas är det i sådana fall alla som lever på existensminimum eller under den sk. fattigdomsgränsen!

Världen är upp och ner så varför skulle Mise’s styrelse behöva bry sig om folkets röster?!

Gerry Allgode
www.runristare.ax

150 euro för 2 veckor?

■**Bästa Mise**, kan 2 veckor per år i en stuga orsaka sopor för nästan 150 euro, som min dotter får betala?

Ensamma pensionärer får också betala en orimlig avgift eftersom dom är sparsamma och lämnar högst en sopsäck per månad.

Hur kan kommunens fullmäktige godkänna sådana avgiftstaxor? Om inte sopavgifterna bygger på verkliga förhållanden kommer dom aldrig att fungera.

Vid de obemannade stationerna borde åtminstone

finnas tillräckligt stora uppsamlingskärl för till exempel wellpapp och annat skrymmande avfall.

Skytteltrafiken med sopbilar i kolonn, på grund av för små fack på bilflaken, kan väl knappast vara befrämjande för miljön. Nu bör kommunens fullmäktige ta sitt ansvar och se till att sophanteringens fås att fungera med så rättvisa avgifter som möjligt och som bygger på familjens storlek och verkliga förhållanden.

Skattebetalande pensionär

Jag vill ha rondell!

■**Bara att** inse att det inte kan finnas någon politiker som bor på Klinten. Då skulle även ni se vilket elände det är att komma ut på morgnarna på Västra utfarten.

Visste ni att majoriteten svänger höger och tar ett varv i rondellen mot Svibyvägen för att överhuvudtaget få en chans, men det kanske är meningen att vi som börjar kl

8, ska starta kl 7?
Eller kanske vissa stadsdelar i Mariehamn är förvisade till att åka buss eller cykla? Rondeller tycks byggas en här, en där (bland annat 3!! stycken på Nya Godbyvägen?!), men när var det egentligen dags med ett rondellbygge på Västra utfarten? Behovet är akut!

10 minuter för sent

TV-programmet

7.00 Gomorron Sverige [9639277]
8.15 Julkalendern: En riktig jul [3646155]
8.30 Gomorron Sverige [4889513]
10.30–11.20 UR-program [1170635]
13.00 Rapport [99548]
13.05–14.05 På spåret (R) [6747364]
14.40 Grand Hotel [5352180]
FILM Amerikanskt drama från 1932. Från Grand Hotel i Berlin får vi följa några människors upplevelser. Grusinskaya går i självmordstankar, men blir kär. I rollerna: Greta Garbo, John Barrymore, Lionel Barrymore.
16.30 Andra Avenyn (R) [9161]
17.00 Rapport [45180]
17.10 Gomorron Sverige [630093]
18.00 Vrakletarna (R) [1906]
18.30 Annes trädgård [3797]
 Dansk trädgårdsserie från 2005.
19.00 Bolibompa [1987]
 19.00 Lilla prinsessan [98068]
 19.10 Pozzie (R) [1516529]
 19.15 Mod [1433242] **19.20** Voffy [112432] **19.30** Julkalendern: En riktig jul (R) [74432]
19.45 Säsongsavslutning: Hjärnkontoret [166093]
20.00 Bobster [890]
20.00 Säsongsavslutning: Rea [890]
20.30 Rapport med A-ekonomi [161]
21.00 Säsongsavslutning: Uppdrag granskning [54242]
 Del 17 av 17. Bredbild.
22.00 Säsongsavslutning: Ståupp [15797] Humorshow. Del 8 av 8.
22.25 Grotesco [629703]
 Svensk humorserie. Del 8 av 8.
22.55 Centralskolan [2711426]
 Svensk komediserie. Del 8 av 8.
23.00 Studio 60 on the Sunset Strip [86635] Amerikansk dramaserie från 2007. Del 18 av 22.
23.45 Hippih: Itzhaks julevangelium (R) [3889529]
 Svensk humorserie från 2006. Göran är inte säker på hur det här med att få barn ska fungera. Del 3 av 4.
0.15 Rapport [8543169]
0.25 Kulturnyheterna (R) [4848681]
0.35 En spricka i kristallen (R) [6914136] Svensk dramaserie från 2007.
1.35 Entourage (R) [2933020]
2.00–7.00 SVT24 [10590440]

10.30–16.00 24 direkt [32072432]
17.05 Cityfolk (R) [45451]
17.35 Säsongsavslutning: Perspektiv [5560093] Aktualiteter, debatt, samtal och reportage på teckenspråk.
17.55 Eftersnack (R) [36155]
18.20 Nyhetstecken [8224364]
18.30 Oddasat [99884]
18.45 Utiset [4441074]
18.55 Regionala nyheter [1465987]
19.00 Rapport [49258]
19.15 Go'kväll [941426]
 Magasin. Vi hälsar på hos Ragnar Dahlberg på Harstena. Kocken Maud Onnermark lagar julmat. Hundskola. Programledare: Joachim Vogel.
20.00 Kulturnyheterna [88161]
 Bredbild. Även i SVT1 senare i dag.
20.10 Regionala nyheter [7251529]
20.30 Filmkrönikan (R) [7838]
 Filmmagasin. Del 14 av 14. Andrea Reuter och Navid Modiri presenterar nyheter inom filmvärlden. Även i SVT24 senare i dag.
21.00 Entourage [29432]
 Am dramakomediserie. Del 2 av 20. One day in the valley. Det blir strömvabrott i Los Angeles. Det kan kan ha negativ inverkan på "Aquaman".
21.25 1.04 [4540345]
 Kort dansfilm från 2006. Ett litet utrymme skapar nya möjligheter.
21.30 Frufritt [1890]
 Svensk realityserie. Toppe och hans dotter storsådar. Bredbild. Del 5 av 10. Även 20/12 och 22/12.
22.00 Aktuellt [8703]
22.30 Närbild [7074]
 Intervjuserie. Gäst är Jonas Karlsson. Del 8 av 8.
23.00 Sportnytt [98161]
23.15 Regionala nyheter [1880068]
23.25 Kulturnyheterna [9761884]
23.27 Eftersnack [205982529]
23.50 Inför Eid al Adha [3424797]
 Reportage. Varje muslim bör en gång i livet vallfärda till Mekka. Vallfärden kallas hajj. Även 21/12.
0.35 Emigranterna [1598310]
1.05 Sverige! (R) [6849643]
1.50–2.20 Mötet (R) [8181372]

7.30 Beverly Hills [9737068]
8.25–8.55 Nanny (R) [2381906]
9.55 Montel Williams show [7886890]
10.50 Våra bästa år (R) [2870819]
11.40 Oprah Winfrey (R) [5865613]
12.30 Rachael Ray [4139105]
13.25 Momento [5473345]
13.50 Våra bästa år [7196906]
14.40 Oprah Winfrey [2261074]
15.35 Cityakuten [8032451]
16.30 Nanny [348451]
17.00 Ensamma hemma [691180]
18.00 Jims värld [254068]
18.30 Jims värld [335987]
19.00 Simpsons [443345]
 Am tecknad komediserie. Del 20.
19.30 2 1/2 män [442616]
 Amerikansk komediserie från 2004.
20.00 Navy CIS [151987]
 Amerikansk kriminalserie från 2005.
21.00 The closer [799161]
 Amerikansk kriminalserie från 2007. Del 9 av 15.
22.00 En andra chans [331857]
FILM Amerikanskt drama från 2005. Bokförläggaren Kate blir förälskad i poeten Matt som lämnar henne samma dag som hon firar utgivningen av sin första bok. Matt försvinner innan hon berättat för honom att hon väntar barn. Men medan Kate kämpar med Matts svek, får hon ett intressant paket. I rollerna: Christina Applegate, Richard Donat, John Dunsworth.
23.40 Sex and the city [3266819]
 Del 15 av 18. Carrie känner sig pressad att planera bröllopet.
0.15 Sex and the city [7455339]
0.55 2 1/2 män (R) [9992952]
1.25 Guardian [9495662]
2.25 The Bondi Beach Block [3363136]
3.10 Vicken Looser [5991391]
FILM Am komedi från 1996 med Jason Alexander, Lolita Davidovich.
4.40 Ricki Lake [5751204]
5.25 Home and away [5517556]
5.50 Home and away [5817594]
6.15–6.40 Home and away [5442594]

6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5844432]
6.50 Nyhetsmorgon [45870242]
11.00–12.00 Jackpot [226890]
13.00 Malcolm – ett geni i familjen [682426]
13.25 Malcolm – ett geni i familjen [266664]
13.55 Nyheterna [9948451]
14.00 Direkt: Dagens rätt [139364]
14.25 Superveterinärerna (R) [4290074]
15.00 Doktorn kan komma (R) [455155]
15.50 Nyheterna [3900432]
15.55 Dawson's Creek [3080548]
16.40 Kung av Queens (R) [6830646]
17.10 Tredje klotet från solen (R) [760819] Amerikansk komediserie.
17.40 Will & Grace (R) [728093]
18.05 That '70s show (R) [5205567]
18.30 Deal or no deal – med lottodragningen (R) [901703]
 Svenskt underhållningsprogram.
19.05 Keno [4768819]
19.10 Deal or no deal – med lottodragningen (R) [643529]
 Svenskt underhållningsprogram.
19.20 Lotto med drömvinsten [281703]
19.30 Ekonominyheterna [704068]
19.45 Lokala nyheter [914068]
20.00 Nyheterna [367971]
20.30 Monikas mat [366242]
 Matlagningsserie. Del 3 av 4. Monika Ahlberg bjuder på inspirerande matlagning inför den stundande julen.
21.00 Bonde söker fru [797703]
 Del 13 av 13. Linda Isacson besöker bönderna för att se hur det har gått sedan sist. Även 23/12.
22.00 Heroes [660819]
22.55 Nyheter [7494309]
23.35 Kvällsöppet med Ekdal & Hakelius [7195426]
0.35 Vinnare: V64 [2543117]
1.10 Jordan, rättsläkare (R) [1726391]
2.00 Heroes (R) [6322339]
2.55 Natliv [7083933]
3.55 Lost (R) [4391440]
4.40 Alias (R) [5759846]
5.25 Lättlagat (R) [5515198]
5.50–6.30 Lättlagat (R) [3477117]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
10.00–11.05 Veta
 10.00 Hundra ord för snö (R) **10.15** Svea letar Linné. Carl von Linné föddes för 300 år sedan. **10.30** Wir in Berlin Språkserie i tyska. **10.35** Wir in Berlin Språkserie i tyska. **10.40** Wir in Berlin Språkserie i tyska. Del 7 av 8. **10.45** Solen, månen och den röda planeten Om rymden. Del 4 av 5. **10.55–11.05** Solen, månen och den röda planeten Om rymden. Del 5 av 5.
16.35 Obs.
17.08 5 minuter
17.14 Kortnytt
17.15 Jul i Valhall
17.39 Nedräkning
17.40 Futz
 Tecknat. En liten, smart man som ständigt råkar ut för trassel.
17.45 Julkalender: Tomteskolan Magistern har blivit förtrollad och försöker med alla medel få bort sin nya svans.
18.15 TV-nytt
18.30 Jul i Valhall
 Dansk fantasyserie. Del 19 av 24. Varning för ulven.
18.54 Nedräkning
 Det är katastrof!
18.55 Futz Tecknat.
19.00 Sportåret 2007
 Minnen från sportåret 2007.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Reklampsykos av tredje graden Antalet reklambudskap som vi utsätts för har ökat mer än 1000% under de senaste tio åren. Digital skyltning försnabbar den här utvecklingen.
20.55 Norge runt
 Bagarpojkar. Inför julen är det hektiskt.
21.00 Spotlight
 Granskar – ifrågasätter – klargör. Textat för hörselskadade.
21.30 Brottet
 Dansk deckarserie från 2007. Vem mördade Nanna Birk Larsen? Del 10 av 10.
22.30 Kvällsnytt
22.35–22.50 Oddasat
 Nyheter på samiska. Svensk text.

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV

www.24.ax

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Madamen och dockan

Julklappstips? Mjuka paket? Nej, i stället hårda bandage och tuffa bud. Och det i juliga Mariehamn.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Stefan Snellman. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten: Visor. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Vi lyssnar till den tredje delen av sagan om Bryte den gamles öga. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:30. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrattsalva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Gröna fingrar. Programledare: Uffe Andersson. Ring tel 17855 och ställ frågor om växter ute och inne till Ålands Radios expert. Även lördag 10:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Tony Wikström. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **18.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [2629797]
9.15 The Royal (R) [1645141]
10.05 Nöjesrävarna [9856762]
10.30 Villa Mairea [5161]
11.00 Tv-nyheter [97155]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [2845277]
12.00 Dagens rubriker [29548]
13.00 Tv-nyheter [84616]
13.05 Morgonhjärta [6677548]
13.40 En ny lever åt herr Bergman [5725426]
14.30 Läkarna [2819]
15.00 Tv-nyheter [31971]
15.05 Diagnos: Mord [6268277]
15.55 Ordboken [6651884]
16.00 Pärlor i världens natur [94426]
16.10 Den vida naturen: Vilda Karibien [5512513]
17.00 Tv-nyheter [47548]
 Text-tv 335.
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300195345]
18.00 Tv-nyheter och väder [6074]
 Ekonomi- och kulturnyheter.
18.30 Basaren: Svarta Sara [4093]
19.00 Prisma Studion [154]
 Aktuellt om vetenskap.

19.30 Historia: Krigsskådeplatser i norr [41971]
 Dokumentär. Be-lyser med hjälp av ögonvittnens berättelser krigsföring i arktiska förhållanden.
20.25 Viking Lotto [1841432]
20.30 Tv-nyheter och väder [23722]
 Text-tv 335.
20.55 Sporttrutan och V5-travet [2493364]
21.05 A-studion [3682819]
21.40 A-plus [723797]
 Aktuellt om ekonomi.
22.00 Superstorm [63109]
22.50 Tv-nyheter [2803451]
22.55 Jag mördade John Lennon [6623906] Dokumentär. 8 december 1980 mördades John Lennon utanför sitt hem i New York. Marc Chapman erkände dådet.
23.45 Diktrådet [2400155]
 Fem poeter som vunnit i "Diktrådet" har skrivit en ny lovdiikt.
0.45–0.55 Euronews [7364204]
 Du kan lyssna på programmet på tre språk: engelska, tyska och ryska.

6.00 Dolt ord [84971]
7.00 Frägespel [26987]
8.00 Tellus-frågesport [9510722]
8.50 Gänget och jag [7529890]
9.15 Regionala nyheter [8715722]
10.35 Hjärtan i brand [1390838]
11.00 MÅT med Tina [4478267]
11.40 Esko Roine – allvarligt skojig (R) [7285722]
12.20 Livets nödtorft [8600432]
12.30 Den rätta frågan [7068]
13.00 Guds storm [9666242]
FILM Finskt drama från 1940. Kärlek, passion och släktförbannelse. I rollerna: Irma Seikkula, Olavi Reimas.
14.15 Helan & Halvan: Det bästa [9387616]
14.20 Aktuella tvåan [582722]
15.15 Smakresa: Kylie Kwong [5937567]
15.45 Flyttfågelvägen [5918432]
16.15 McLeods döttrar [3020513]
17.00 Bali [29093]
17.25 Lilla tvåan [277068]
17.45 Julkalendern [967819]
18.00 Den rätta frågan [76987]
18.25 Hjärtan i brand [4583838]
18.50 Tv-nyheter [4459093]

19.00 Regionala nyheter [64567]
19.10 Sporttrutan [7434513]
19.15 Tvåans vinterväder [7431426]
19.20 Finland express [2417635]
20.00 Antikvariemorbror [1277]
 Del 3 av 12. Lätta pengar. Nu skall vi alla kopiera, det gör man pengar på.
20.30 Maria, Maria [9708]
21.00 Där björkarna susa [79258]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4092971]
22.05 Den röda tråden [9726277]
 Maarit Tastula intervjuar veckans gäst. Text-tv 334.
22.50 Mötesplats: Bättre skilsmässa [7905838]
23.20 Respasset: Danmark och Sverige [8055971]
0.15 Tv-spelet OK – den rätta frågan [1609556]
2.00 Tellus-frågesport [4841020]
3.00–4.00 Sudoku [4852136]
4.00 Mikämikä-tvpeti [4838556]
5.00 Sudoku [4832372]

6.25 Godmorgon Finland [21062242]
9.10 Vad ska vi äta idag? [9563093]
9.15 Julkalendern Snölyktan [9560906]
9.20 Hollyoaks [1806432]
9.50 Rutor [1723155]
10.20 Emmerdale [7911548]
10.50 Nöjesnytt [6255722]
11.00 Köpkanalen [7155180]
13.15 Joulutervehdys [945432]
13.45 Father of the Pride [590722]
14.10 Skräckskolan [9489123]
14.35 Teorin om män [6779513]
15.30 Matstället [217616]
15.45 TOP5-frågesport [8806722]
16.05 Underhållningens 50 i topp [220567]
16.20 Underhållningens 50 i topp [5705109] Markku Veijalainen. Päiviö Pyysalo har intervjuat 50 av de främsta namnen inom finsk tv-underhållning.
16.30 Tupla tai kuitti [610180]
17.00 De vackra och de djärva [226345]
 Amerikansk dramaserie. Du dricker för mycket, mamma!

17.25 Vad ska vi äta idag? [1935600]
17.30 Emmerdale [525068]
18.00 Julkalendern [526797]
18.30 Rum [607616]
19.00 Sjuans nyheter [162548]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [916987]
19.25 Dagens Väder [2878567]
19.30 Dolda liv [714345]
20.00 45minuter [423616]
21.00 Heroes [381890]
21.55 Vikinglotto och Joker [1532451]
22.00 Tians nyheter [985451]
22.20 Resultatrutan [2883884]
 Dagens idrottshändelser.
22.30 Keno [436155]
22.31 Top gear [106297161]
23.40 Bevisligen skyldig [3176109]
0.40 På nätet [2177594]
1.10 Snowboarding: Frontside 3 [2165759]
1.40 Nöjesnytt [3683407]
1.50 Köpkanalen [44862759]
1.51 NikoLas nattchatt [102500177]
2.50–6.15 Den rätta [86962556]
6.15 Köpkanalen [7279092]

Nyankortsvinnare:
Björn Eriksson Pargas
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Skandalöst är ett för lindrigt ord för hur det är nu.

FLANÖREN

Politisk prestige i miljöfrågan

■ **Svar till Sophy Elevalls och Magnus Åkerlinds insändare** den 15 december.

Tack för en sympatisk insändare som berör frågan om vi ska chansa eller inte.

Problematiken kan undvikas om vi skaffar fram ordentligt med vetenskapligt underlag. Problemet med detta är att den FN-organisation IPCC, som haft ansvaret för detta, har infiltrerats av politiska byråkrater med rötter i miljörelsen.

Många hederliga forskare skickar in sina artiklar till IPCC, dels för att skaffa sig status i branschen, få åka till spännande destinationer på konferenser men också för att få nya anslag. Den som söker forskningsanslag har mycket svårt att få detta om han inte kan väva in begreppen klimatförändringar, klimathot eller liknande i sina ansökningar.

Om ni studerar ingående IPCC:s rapporter, vilket inte är det enklaste, så finner ni att den vetenskapliga sammanfattningen säger en sak, i förra rapporten att det finns inget som visar att människan påverkat klimatet och i Summary for Policymakers, som sammanfattas av politiska byråkraterna, finner man raka motsatsen.

Det är märkligt att media inte tycker att man ska avslöja denna sorts rapport-

FN-organ. ”Problemet med detta är att den FN-organisation IPCC, som haft ansvaret för detta, har infiltrerats av politiska byråkrater med rötter i miljörelsen.” skriver insändarskribenten. Det här är organisationens hemsida.

förfalskning med syfte att skrämman allmänheten. En skrämselektaktik som syftar till att ge politikerna mera makt och pengar. Ett annat exempel är temperaturkurvan Hockeyklubban, som hårdlanserades av IPCC men som sedan konstaterats vara ett rent falsarium.

Nyligen avslöjades det att den oroande temperaturökningen som skett de senaste

30 åren inte stämmer. Efter domstolsutslag och frisläpandet av källkoderna för globala temperaturmätningar konstaterades det snabbt att de flesta mätstationerna låg i städer och har påverkats av den s k urbaneffekten.

Den verkliga temperaturhöjningen har varit ungefär hälften så stor och helt normal. Det finns många fler skrämmande exempel. Det har därför varit förödande att

ha litat på IPCC:s byråkrater och det har kostat er stora pengar i koldioxidskatter helt i onödan. Snart kommer ytterligare stora pålagor enligt tidningen Ålands reportage häromdagen. Det är kostbart att tro på IPCC och politikerna vill inte av prestigeskäl inse att de är förda bakom ljuset.

Fred Goldberg

Låt Åland bli förebild för resten av världen!

■ **Al Gore** och FN:s klimatpanel IPCC delade på Nobels fredspris.

När IPCC:s ordförande **Rajendra Pachauri** intervjuades i TV i samband med detta, efterlyste han ett samhälle på ca 30.000 innevånare som kunde fungera som förebild för resten av världen. Han trodde att detta samhälle skulle kunna uppstå i Norden, Tyskland, Japan eller Kalifornien.

Enligt Ålands Natur och Miljö har det åländska samhället alla förutsättningar att bli en global förebild; egen lagstiftning, ett geografiskt begrän-

sat område, ingen arme, är relativt miljöintresserade samt har god ekonomi.

Vi har de högsta utsläppen per capita av det mesta. Skulle vi lyckas skärpa till oss och få de lägsta nivåerna istället skulle Åland bli en fantastisk förebild för resten av världen.

Ålands Natur och Miljö önskar att våra 30 lagtingsledamöter ställer sig upp och ropar i kör: Här är vi, vi vill hjälpa till att rädda världen genom att göra Åland till ett föregångsland!

Ålands Natur och Miljö r.f.

Varför till Mise, Hammarland?

■ **Vad** kommer det att kosta oss kommuninnevånare sedan året? Nu har det kostat 80 euro för mej, jag komposterar, sedan 13 euro för varje sopsäck som jag skickar med sopbilen eller far till sopstationen med.

Kommer alla sopstationer att bli kvar? De uti byarna samt den i Kattby?

Varför slutar endel kommuner att vara med i Mise medan Hammarland är tokiga och går med? Man får väl flytta till Lemland.

Kan **Gun** och **Håkan** ge ett bra och korrekt svar så fort som möjligt så att alla får veta?

Kommuninnevånare

Sneda plattor

■ **Du** som messade om plattorna vid Styrmansgatan 17 för en tid sedan, bra, tack för det! Men då skulle du se plattorna längs Hamngatan från Störögatan till Mariégatan. Att inte någon av de tusentals som går där har ådragit sig benbrott är ett under.

Trottoaren Skillnadsgatan från Östra Esplanadgatan till Ållandsvägen är ännu sämre. Skall något dagisbarn bryta ett ben där?

Vem är ansvarig för att trottoarerna är i skick, tydligen ingen? Då är det väl dags att staden anställer någon.

Skandalöst är ett för lindrigt ord för hur det är nu.

Flanören

julkalendern

Shakespear har skrivit en förväxlingskomedi där denna siffra ingår i pjästiteln. Helgdagen har dock inget att göra med innehållet i pjäsen.

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du lördagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en målning av Andreas Dienert. Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Andreas Dienert. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 28 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 467 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Hej, bor ni i Strandsnäs och behöver jultomt? Kontakta mig på 0457 342 7777 /Emil.

■ ■ Ett tips till Åke! Byt batteri i bilen! God jul från bilelektrikern!

ÅM

i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44

Alla bidrag visas på Nyans hemsida. Klicka på "Bilder - MMS" på startsidan

■ ■ Ibland kan det gå illa! Körde omkull den 13 ton tunga borrhvagnen och då blev min nyinköpta Nokia n 95 under och var helt förstörd. Från 040.

■ ■ Åke Mattsson, det är nonchalant av dig mot lagar & förordningar, översiteri & bullshit från din sida. Hämta brev på 1 minut, du borde bli idrottsman som du ångar på. 0457.

■ ■ Så Danne Sundman har redan blivit en kapp- och rock vändare. 0457.

■ ■ Mycket kan sägas via musiken :) Lyssnare.

■ ■ Snart måste man nog gå till Posten själv och hämta tidningen på Kumlinge..! Något är fel när ens tidning hamnar i en annans postlåda 5 kilometer bort. Mvh Tysken.

■ ■ Lyssna till kroppens signaler! Sätt dig ner en stund tills brådskan gått över! 0400.

■ ■ Tja kanske. . . Men det är märkligt att det alltid är den redan skatteförtryckte som ska betala miljön. Mise, staten, elbolagen... blir bara fetare. Märkligt! Zep.60.

■ ■ Du har helt rätt, Olof Erland. 0457.

■ ■ Somewhere back in time, syns på stadion 16 juli. 0457.

■ ■ En lite fråga till vägingenjören. Ska ni bygga om vägen till oss i Domarböle? Enligt info har ni fixat det. Man tackar. 0400.

■ ■ Nu när ni bygger om vägen till Domarböle. Så kan väl ni markera med ljus oxå. Eller måste något hända innan? 0400.

■ ■ Vi hittade vår älskade underbara katt Skrällan vid Idrottsgården. Tack för messet. Skönt att veta att hon avled genast. 040.

■ ■ Heja Martell, vi ska inte betala producentsopavgifter! Till H Tuominen: Högt pris räcker inte. Osorterat = högt. Sorterat = medel. Liten mängd sorterat = billigt. 0400.

■ ■ Snart dags att beskatta också segelbåtar, t.ex. utgående från segelytan! 0457.

■ ■ Fråga till Mise. Bostadsorten är en kommun utan Mise. Sommarhuset är beläget i en Mise kommun, men det har aldrig lämnats sopor i denna kommun, kommer alltid att tas hem som tidigare. Befrielse från Miseavgift tycks man nu få endast om man skriver sig i Mariehamn. Tar Mise betalt för

sopor som inte finns? Hur söker man rättelse? Sopor.

■ ■ Till dej med myror i benen. Vodkan skall man dricka. 050.

■ ■ Idag körde jag efter Escort bruden :) 040.

■ ■ Har någon sett en gul katt som är på rymmen från Klinten sen i lördags. Han är en vilsen social liten innefatt utan halsband.. Ring 0457 361 3035.

■ ■ Alla "julkappar" som landskapskommun- och företagsanställda får, är det dold löneförmån eller betalas det skatt? 0457.

■ ■ I dagens läge så kräver systemet mer utav eleverna som t.ex är det mer studietid och mer kurser för att få en utbildning. Systemet kräver mer och mer utav studerande. Studiestödet minskar och så vidare, borde inte studiestödet öka? Blir så arg, dags att fundera lite vad ni håller på med. Rätta mig? Mvh Baba.

NYANS ROS

...till Lotta och all personal på hemgården i Geta för att ni arbetar med humör, värme och värdighet. Ingrid och Gösta.

HÄLGE

ZITS

”Jag skulle ge alla rådet att göra en stressbedömning: hur överleva om någonting krånglar till sig med jobbet eller familjen.
ERKKI LIIKANEN, CHEFDIREKTÖR, FINLANDS BANK

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Det handlar om tilltalet

Inga Heller har definitivt tröttnat på riks-svensk veckopress. Hon orkar inte höra på tilltalet. Hon vill inte bli utsatt för uppmärningar om hur hon ska leva sitt liv som 50+-are. Hon vill inte bli tilltalad som en fullkomlig idiot.

Här några autentiska rader ur damtidningar riktade till mogna damer:

- Nu när ansvaret för familjen och barnen äntligen släppt behöver du inte längre lägga hela sin energi på andra. Det är dags för dig att äntligen tänka på sig själv.
- Pyssla om dig. Unna dig saker, som massage, kanske gå och shoppa en dag, bara för att det piggar upp.
- Som mogen kvinna behöver du inte ens fundera över vad barnen, grannarna, arbetskompisarna eller mamma ska säga om ditt sexliv.

Tack så mycket, säger Inga Heller. Ironiskt.

Det finns ett annat tilltal faktiskt. Det upptäckte hon i det amerikanska magasinet O, som i **Oprah Winfrey**. Antagligen är det just tilltalet som ligger i botten på denna dams otroliga framgångar med tv-show, tidningar, radio, ja till och med spelfilmer.

Magasin O drar sig inte för att ha ett sju sidor lång och allvarsam artikel om vilken kvinna som bör bära vilken handväska. Först kan ju vi som är vana vi idiotpress av alla de sorter, tro att allt är ett skämt. Det det är det inte.

Här tar man kvinnors behov seriöst. Är du lång är det klädsamt med en sådan eller sådan väska, är du kort är det bäst att välja denna eller denna, har du alltid mycket grejer i väskan så välj denna sort. Har du stor byst? Då ska du absolut inte bära någon axelremsväska alls. Det kan förstöra både axlar och rygg.

Att på ett sådant sakligt sätt skriva om kvinnor med stor byst. Det känns främmande. Och befriande.

Feminism måste inte alltid handla om starka flickor, typ Pippi Långstrump. Det kan lika gärna handla om att ta flickors intressen, av hästar och blommor, på högsta allvar.

Därför springer Inga Heller benen av sig för att söka efter O. Den är lite svårångad. Dyr och tung är den också. Och engelsklektionen kommer på köpet. Man får flyt efter ett tag.

Ur ett kåseri av **Lisa Kogan**:

Här är en kort lista över människor som har tjänat mig väl: Catherine de Medici, som uppfann gaffeln år 1533, så jag slipper äta spagetti med fingrarna. Dr Earle Haas som 1931 för första gången testade tampongen på en kvinna. Samt Erik Oley som i juli detta år uttalade följande som förändrade mitt liv:

När vi reser med barnen använder vi laddningsbara batterier som håller den portabla dvd-spelaren i gång för ytterligare sex timmar. Gaffeln är praktiskt, tampongen är mirakulös, men tack vare min vän Erik kan nu min 4-åriga dotter gå på flyget i New York och när hon stiger av i Schweiz ha sett varenda tecknad film i serien "Charlie och Lola". Två gånger om.

För övrigt anser jag att bio Savoy ska bevaras.

Gåvoberg. Eller oanvändbart skräp? Det gäller att tänka efter noga vad som duger och vad inte när man hemma städar ur skåpen. Och komma ihåg att man faktiskt får föra en del oanvändbart till återvinningen utan att det kostar extra. Allt behöver inte hamna hos Emmaus. Foto: ERKKI SANTAMALA

Givmildheten som blir för dyr att ta om hand

Ibland tycker man folk skulle skämmas litet. Men om de inte gör det, inte förstår vad de sysslar med, så är det vi andra som måste rätta oss efter dem.

Det känns inte riktigt bra.

Emmaus har problem med saker som lämnas in för att ges vidare som gåvor eller för att säljas i butiken så man får pengar att sända iväg hjälpsändningarna.

Som Nya Åland berättade i går har Emmaus enbart i november betalat 1.000 euro för att lämna obrukbara saker, kläder mest, till återvinningen. Det handlar om kläder som inte är i användbart skick; smutsiga, trasiga eller på annat sätt obrukbara.

Varför blir det så? Finns det på fullaste allvar någon som tycker att fattiga människor, som är i behov av vår hjälp, skall nöja sig med lump? Skall ta på sig kläder som ingen av oss andra skulle visa sig i.

Kanske inte det. Men kanske sprätta, vända, sy om. Så gjorde man förr. Ta tillvara sådant som inte längre egentligen är användbart. Men där har utvecklingen sprungit ifrån en del av oss.

Vi har nu också fått veta att lump inte längre samlas in. Hur många har känt till det? Och hur är det med mattor? Emmaus har tagit emot mattor, men det kanske också är slut nu. Till mattorser behövs rena, men inte nödvändigtvis hela persedlar.

Det är helt klart att det krävs tydlig, mycket tydlig information om vad Emmaus kan ta emot, för att folk inte skall bära dit sådant som sedan måste kastas. Men med tanke på Emmaus ickekommersiella verksamhet skall det

inte vara omöjligt att få ut den informationen utan att använda pengar på annonser.

Då har vi avverkat de välmenande givarna. De kommer att fortsätta sortera och bära till Emmaus och blir inte lessna om allt inte kan tas emot. Man gör ju det för att hjälpa andra, inte för att bli av med sopor.

Men det finns tydligen en annan grupp. I samma sammanhang där vi berättade om Emmaus problem kunde vi också tala om att Ålands problemavfall plockar bort sina kärler för textilåtervinning från de obemannade stationerna runt om i kommunerna. De missbrukas.

Där folk skall lägga hela och rena kläder lägger andra avfall av olika slag, till och med matavfall.

Det kanske finns någon kvar som tror att textilierna fortfarande kan användas till lump. De må vara förlåtna.

Men de övriga? Vad skall vi tro om dem?

Är det inte just den kategorin som har åstadkommit att de obemannade återvinningsstationerna blir för dyra att driva? Är det inte just den kategorin som struntar blankt i andra, inte vet vad det vill säga att ta hänsyn och inte heller bryr sig om att kostnaderna stiger eftersom det med stor sannolikhet är någon annan som betalar.

Och denna lilla grupp tvingar på oss andra ett beteende, som vi inte alls vill ha. Vi tvingas kontrollera, sätta upp stängsel, låsa.

Emmaus tvingas börja med bemannad mot-

tagning för att man inte kan ta emot oanvändbart skräp. Mise vill stänga de obemannade stationerna för att det blir för dyrt att sortera det som illvilliga hjärnor har stökat till. Samtidigt kräver en rad kommuner att få ha kvar stationerna. Varför?

Börjar det inte bli dags att inse att alla människor inte är fullt så goda som vi skulle hoppas.

Någonstans mal tanken att samhället mycket väl kunde bjuda Emmaus på återvinningsavgiften. Varför skall den organisation, som mer än många andra arbetar för att ta tillvara och återvinna, belastas av tunga avgifter.

Men vi vet exakt hur det skulle gå. Emmaus skulle i än högre grad utnyttjas som avstjälningsplats. ”Vi för skiten till Emmaus, de får ju slänga gratis om de inte har användning för det.”

Någon borde kanske tala om för folk att man får föra en säck = 40 kg avfall per månad gratis till återvinningen. Gratis. Är det någon som slänger bort mer än 40 kg utslitna kläder per månad?

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

o

Nya Åland

★★★★★

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:

Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONS-AVDELNINGEN

Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:

Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI

Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2008

Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

